

ул. Ленина, д.22, г. Азнакаево,
423330
Тел./факс (885592) 7-24-71, 7-26-
97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

Ленин урамы, 22 йорт, Азнакай
шәһәре, 423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«23» ___04___ 2026 ел.

«2026 - 2030 елларга Азнакай муниципаль районы халкының жәмәгать сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасы турында

КАРАР

№ ___59___

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында сәламәтлекне ныгыту һәм сәламәтлекне саклау мохитен булдыру «Региональ программасын раслау турында» 2025 елның 30 декабрәдәге 1229 номерлы карарын үтәү йөзеннән "Дәвамлы һәм актив тормыш" милли проектының "һәркем өчен Сәламәтлек" федераль проектын гамәлгә ашыру кысаларында, карар бирә:

1. Расларга:

- «2026-2030 елларга Азнакай муниципаль районы халкының жәмәгать сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасын (1 нче кушымта).

2. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының түбәндәге карарларын үз көчләрен югалтуын танырга:

- "2020 - 2027 елларга Азнакай муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту «муниципаль программасы турында» 2020 елның 24 апрелдәге 140 номерлы;

- «2020 - 2027 елларга Азнакай муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту «муниципаль программасы турында» 2020 елның 24 апрелдәге 140 номерлы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты карарына үзгәрешләр кертү хакында " 2022 елның 21 октябрдәге 322 номерлы;

- «2020 - 2027 елларга Азнакай муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту «муниципаль программасы турында» 2020 елның 24 апрелдәге 140 номерлы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты карарына үзгәрешләр кертү хакында " 2023 елның 26 декабрдәге 331 номерлы;

- "2020-2027 елларга Азнакай муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту «муниципаль программасы турында» 2020 елның 24 апрелдәге 140 номерлы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты карарына үзгәрешләр кертү хакында" 2024 елның 23 декабрдәге 258 номерлы;

- «2020-2027 елларга Азнакай муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту «муниципаль программасы турында «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның 24 апрелендәге 140 номерлы карарына үзгәрешләр керту хакында»2026 елның 25 мартындагы 41 номерлы карары.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәгълүмат-коммуникацион челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча» урнаштырырга: <http://aznakaevo.tatar.ru>.

4. Әлеге карарның үтөлешен тикшереп торуну Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләре буенча урынбасары Д.Р. Гыйләжевка йөкләргә.

Житәкче

А.Х. Шәмсетдинов

Азнакай муниципаль районы
Башкарма комитеты карарына 1 нче
кушымта
«_____» _____ 2026 № _____

**«2026 – 2030 елларга Азнакай муниципаль районы
халкының жәмәгәт сәламәтлеген ныгыту " муниципаль программасы**

**Азнакай шәһәре
2026 ел**

1. Программа паспорты

Программаның исеме	«2026 – 2030 елларга Азнакай муниципаль районы халкының жәмәгать сәламәтлеген ныгыту»
Программа координаторы	Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты; "Азнакай үзәк район хастаханәсе" ДАССУ; Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының ЗАГС бүлеге.
Программаның жаваплы башкаручылары	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының ЗАГС бүлеге; "Азнакай үзәк район хастаханәсе" ДАССУ; "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ; "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният Идарәсе" МКУ; "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе" МКУ; "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының Физик культура һәм спорт идарәсе" МКУ; Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Азнакай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге; Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсенәң Бөгелмә, Азнакай, Баулы, Ютазы районнарындагы территориаль бүлеге; ТР Дәүләт алкоголь инспекциясенәң Азнакай районындагы территориаль бүлекчәсе; Балигы булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе эшчәнлеген оештыру бүлеге; ТР Экология һәм табигый ресурслар министрлыгының Азнакай шәһәреик буе территориаль идарәсе; Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге; Россия Эчке эшләр министрлыгының Азнакай районы буенча Дәүләт автоинспекциясе бүлеге, юл хәрәкәте иминлеге дәүләт идарәсе ДБУ; Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районындагы авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе (УСХП); Татарстан Республикасы Азнакай район Советының жәмәгатьчелек һәм халык белән элемтә бүлеге; «ТАТМЕДИА» АЖ филиалы «Маяк» газетасы редакциясе; Азнакайның " АРТ " телерадиокомпаниясе
Программаның максатлары	Азнакай муниципаль районында сәламәт яшәү рәвеше алып баручы гражданның өлеше арту. Азнакай муниципаль районында жан башына алкоголь продукциясе куллануның кимүе (литр этанолда). Азнакай муниципаль районында 18 яшьтә һәм аннан өлкәнрәк тәмәке тарту таралышының кимүе.
Программаның бурычлары	- Азнакай муниципаль районы территориясендә жәмәгать сәламәтлеген ныгытуга һәм сәламәтлекне саклау мохитен булдыруга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру;

	<ul style="list-style-type: none"> - Гражданнарның сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мәгълүматлылыгын һәм мотивациясен арттыру (дәрес туклануны, зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны һәм даими физик активлыкны кертәп, сәламәт яшәү рәвешен популярлаштыруга юнәлдерелгән мәгълүмати-коммуникацион кампанияләр); -Халыкны хроник йогышлы булмаган авыруларны (беренче чиратта, хроник йогышлы булмаган авыруларны, шул исәптән йөрәк-кан тамырлары, сулыш органнары, онкология, шикәр диабеты авыруларын) вақытында ачыклау һәм профилактикалауга этәрү һәм халыкны диспансеризация, профилактик медицина тикшерүләре узуга жәлеп итү чараларын гамәлгә ашыру; - Диспансерлаштыруның профилактик медицина ярдәмен (профилактик медицина тикшерүләрен) билгеләнгән тәртиптә оештыру) ; - Халыкның сәламәт яшәү рәвешен булдыру өчен шартлар тудыруда һәм халык арасында хроник йогышлы булмаган авырулар (шул исәптән тәмәке тарту, алкоголь һәм наркотик чаралар куллану, дәрес тукланмау, житәрлек физик активлык булмау) үсешенәң куркыныч факторларын киметү һәм профилактикалау өчен шартлар тудыруда ведомствоара хезмәттәшлек механизмын үстерү; -Гражданнарга сәламәт яшәү рәвеше алып барырга, актив озын гомерле булырга ярдәм итә торган, өлкән буынның мәдәни-ял һәм ижади чаралары, балалар һәм яшүсмерләр өчен сәламәтләндерү һәм профилактика чаралары, гаиләдә сәламәтлек культурасын һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру өчен уңайлы сәламәтлекне саклый торган мохит тудыру.; - Төрле яшь төркемнәрендәге гражданнарга сәламәт яшәү рәвеше алып бару һәм системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү мөмкинлеген тәэмин итә торган мохит булдыру һәм шартлар тудыру; - Халыкны сәламәт тукландыру өчен шартлар тудыру һәм халыкның төрле төркемнәрендә туклануның сыйфатын яхшырту чараларын гамәлгә ашыру; - Хроник йогышлы булмаган авырулар куркынычы факторларының таралуын киметү, эшләүче гражданнарның сәламәтлеге мәсьәләләрендә мәгълүматны арттыру һәм сәламәтлеген ныгыту, жәмәгать сәламәтлеген ныгыту чараларына предприятиеләрне, учреждениеләрне, коммерциягә карамаган оешмаларны жәлеп итү, сәламәтлекне ныгытуның корпоратив программаларын эшләү һәм гамәлгә кертү.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2026 - 2030 еллар
Муниципаль программаны финанслау күләмнәре	Муниципаль программада билгеләнгән чараларны финанслауның гомуми күләме Барлыгы: 2 154,4 мең сум. шулардан: БР-0,0 мең сум. МБ-2 138,4 мең сум. ВБ – 16,0 мең сум.

	Сәламәт яшәү рәвешә алып баручы гражданныр өлешә 2030 елга 20,5% ка кадәр арту. Жан башына (этанол литрларында) алкоголь продукциясен куллануның 2030 елга 7,12 литрга кадәр кимүе. 18 яшьтә һәм аннан өлкәнрәк тәмәке тарту таралышының 2030 елга карата 10,53% ка кадәр кимүе.
Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре	
Башкаруны контрольдә тоту	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; "Азнакай үзәк район хастаханәсе" ДАССУ

2. 2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә Характеристика, күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аны үстерү фаразы

2.1. Гомуми нигезләмәләр.

«2026 - 2030 елларга Азнакай муниципаль районы халкының жәмәгать сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасы (алга таба – Программа) территориядә жәмәгать сәламәтлеген ныгыту һәм сәламәтлекне саклау мохитен булдыру чараларын гамәлгә ашыру нигезендә Азнакай муниципаль районы гражданнырының сәламәтлеген саклауга һәм ныгытуга юнәлдерелгән мәнфәгатьләренә тәэмин итүгә һәм стратегик милли өстенлекләренә гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән максатларны, бурычларны һәм принципларны билгели.

Программаның хокукий нигезен:

- Россия Федерациясә Конституциясә;
- "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль закон;
- "Россия Федерациясендә гражданнырның сәламәтлеген саклау нигезләре турында" 2011 елның 21 ноябрәндәге 323-ФЗ номерлы Федераль закон;
- "Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтенә йогынтысыннан, тәмәке куллану яисә никотинлы продукция куллану нәтижәләреннән гражданнырның сәламәтлеген саклау турында" 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы Федераль закон;
- "Халыкның санитар-эпидемиологик иминлегә турында" 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон;
- Россия Федерациясә Президентының «2030 елга кадәргә чорга һәм 2036 елга кадәргә перспективага Россия Федерациясә үсешенә милли максатлары турында» 2024 елның 07 маендагы 309 номерлы Указы;
- "Дәвамлы һәм актив тормыш "милли проекты" паспорты;
- "Гаилә" милли проекты паспорты;
- "Яшьләр һәм балалар" милли проекты паспорты;
- "Яшәү өчен Инфраструктура "илкүләм проекты турында" РФ Федераль Союз Федерациясенә 2024 елның 27 ноябрәндәге 530-ФФ номерлы карары;
- «Экологик иминлек» милли проекты;
- «Россия Федерациясенә "физик культураны һәм спортны үстерү» дәүләт программасын раслау һәм Россия Федерациясә Хөкүмәтенә кайбер актларының һәм кайбер актларының аерым нигезләмәләренә үз көчләрен югалтуын тану турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенә 2021 елның 30 сентябрәндәге 1661 номерлы карары.

Региональ / муниципаль норматив-хокукий документлар:

- «Татарстан Республикасында наркотикларга каршы комиссия эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре турында» Татарстан Республикасы Президентының 2007 елның 25 декабрәндәге ПУ-698 номерлы Указы;

- «Хокук бозуларны профилактикалау буенча Татарстан Республикасы Хөкүмәт комиссиясе турында» Татарстан Республикасы Президентының 2010 елның 9 гыйнварындагы ПУ-1 номерлы Указы;

- Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында алкогольле һәм спиртлы продукция әйләнеше өлкәсендәге вәзгыятьне тикшереп торыу советын төзү турында» 2010 елның 3 февралендәге ПУ-41 номерлы Указы;

- «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы СПИДка каршы көрәш буенча ведомствоара комиссия составын раслау турында» 2005 елның 06 сентябрендәге 438 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары;

- «Татарстан Республикасында балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссияләре турында «2011 елның 20 маендагы 26-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын гамәлгә ашыру чаралары хақында» 2012 елның 24 сентябрендәге 798 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары;

- «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен үстерү «Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 05 мартындагы 158 номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының «Татарстан Республикасы медицина оешмаларында йогышлы булмаган авыруларны профилактикалауны оештыру һәм гамәлгә ашыру, сәламәт яшәү рәвешен булдыру чараларын үткөрү тәртибе турында» 2020 елның 22 декабрендәге 2306 номерлы карары;

- «Татарстан Республикасы өлкәннәр өчен сәламәтлек үзәк ләренең җаваплылык зоналары турында» 2025 елның 30 июнендәге 1385 номерлы карары.

Программаны уңышлы гамәлгә ашыру нигезенә түбәндәге принциплар салынган:

- социаль статуска, керемнәр дәрәжәсенә һәм яшәү урынына карамастан, программа чаралары барлык халык өчен дә ачык булырга тиеш.;

- программа чараларында халыкның барлык яшь һәм социаль төркемнәре: балалар, яшьләр, хезмәт яшендәге халык, хезмәт яшеннән өлкәнрәк гражданнар катнашырга тиеш.

Жәмәгать сәламәтлеген ныгыту-иң мөһим социаль--икътисадый ресурсларның берсе һәм илнең милли иминлеге нигезе. Сәламәт халык-илнең матди һәм мәдәни кыйммәтләренә житештерү өчен кирәкле милли байлыгының төп элементы, шуңа күрә аны саклау турында кайгырту дәүләтнең социаль сәясәтенең өстенлекле юнәлешләреннән берсе булып тора.

Азнакай муниципаль районының җирле үзидарә органнары «Россия Федерациясендә гражданнарның сәламәтлеген саклау нигезләре турында» 21 ноябрендәге 2011 ел, № 323-ФЗ Федераль законның 17 статьясында билгеләнгән вәкаләтләренә гамәлгә ашыра, Программа чаралары өлеге вәкаләтләренә гамәлгә ашыруга юнәлтелгән, программа булу жәмәгать сәламәтлеген саклауга һәм ныгытуга, сәламәтлекне саклаучы мохит булдыруга һәм сәламәт яшәү рәвеше алып бару, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен шартлар, гражданнарның үз сәламәтлекләренә карата җаваплы мөнәсәбәт культурасын формалаштыру.

Программаны уңышлы гамәлгә ашыру нигезенә түбәндәге принциплар салынган:

- социаль статуска, керемнәр дәрәжәсенә һәм яшәү урынына карамастан, программа чаралары барлык халык өчен дә ачык булырга тиеш.;

- программа чараларында халыкның барлык яшь һәм социаль төркемнәре: балалар, яшьләр, хезмәт яшендәге халык, хезмәт яшеннән өлкәнрәк гражданнар катнашырга тиеш.

Жәмәгать сәламәтлеген ныгыту-иң мөһим социаль--икътисадый ресурсларның берсе һәм илнең милли иминлеге нигезе. Сәламәт халык-илнең матди һәм мәдәни кыйммәтләренә житештерү өчен кирәкле милли байлыгының төп элементы, шуңа күрә аны саклау турында кайгырту дәүләтнең социаль сәясәтенең өстенлекле юнәлешләреннән берсе булып тора.

Азнакай муниципаль районының җирле үзидарә органнары «Россия Федерациясендә гражданнарның сәламәтлеген саклау нигезләре турында» 21.11.2011 ел, № 323-ФЗ Федераль законның 17 статьясында билгеләнгән вәкаләтләренә гамәлгә ашыра, программа чаралары өлеге вәкаләтләренә гамәлгә ашыруга юнәлтелгән, программа булу жәмәгать сәламәтлеген саклауга һәм ныгытуга, сәламәтлекне саклаучы мохит булдыруга һәм сәламәт яшәү рәвеше алып бару, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен шартлар, гражданнарның үз сәламәтлекләренә карата җаваплы мөнәсәбәт

культурасын формалаштыру. Халык арасында йогышлы булмаган, шул исәптән йөрәк-кан тамырлары һәм онкология үлемнәренә төп сәбәпләре булган авырулар үсеш куркынычы факторларының югары дәрәжәдә таралуы күзәтелә. Гражданның үз сәламәтлеген саклау өчен мотивациясе һәм җаваплылыгы җитәрлек түгел. Сәбәпләргә берсе-халыкның сәламәтлек мәсьәләләре буенча җитәрлек мәгълүматлы булмасы.

Шуңа бәйле рәвештә халыкның сәламәт яшәү рәвешенә (алга таба-сәламәт яшәү рәвеше) бирелгәнлеген, хәвеф-хәтәр факторларын иртә ачыклауны, шулай ук авыруларны иртә диагностикалауны һәм дөвәлауны арттыручы чаралар кирәк. Сәламәт яшәү рәвеше культурасы өлкәсендәге үзгәртеп корулардан һәм авыруларны профилактикалаудан башка үлчеләр саны һәм авыручылар саны күрсәткеләрен тамырдан үзгәртүгә ирешеп булмаячак. Гражданның, шул исәптән балалар һәм яшүсмерләрдә сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга аларның сәламәтлеге өчен хәвеф-хәтәр факторлары турында гражданның мәгълүматлылыгын арттыруга, тәмәке һәм Наркотиклар кулланудан, алкоголь кулланудан баш тартуны, шулай ук рациональ туклануны һәм физик активлыкның җитәрлек дәрәжәдә булуын күздә тоткан сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивация булдыруга юнәлдерелгән чаралар ярдәмдә сизелерлек ярдәм күрсәтелергә тиеш. хроник йогышлы булмаган авырулар үсешен булдырмаучы. Халыкның яман шешен формалаштыру һәм мотивацияләү программаны гамәлгә ашыруга халыкка авырулар һәм бәйләлекләр куркынычы факторлары турында мәгълүмат бирүдә, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация системасын булдыруда һәм моның өчен тиешле шартлар тәмин итүдә катнашучы төрле милек рәвешләрендәге төрле ведомстволарны, оешмаларны һәм учреждениеләрне, иҗтимагый оешмаларны, масса күләм мәгълүмат чараларын (алга таба ММЧ) җәлеп итеп, ведомствоара күп дәрәжәле хезмәттәшлекне күздә тоту.

2.2 Географик характеристика

Азнакай муниципаль районы Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгышында урнашкан. Табигый яктан бу Көнчыгыш Кама аръягы урман-дала зонасының бер өлеше. Рельефы-Урал таулары алдынан, Бөгелмә платосында урнашкан калку тигезлек, территория Бөгелмә-Бәләбәй калкулыгының төньяк-көнчыгышын били (районның төп истәлекле урыны-Чатыр – Тау тавы аның аерылгысыз өлеше булып тора.) һәм киң за үзәненә янәшәдәге за-Зәй су бүленеше белән сулыяк яр участогын колачлый. Район көнчыгышта Башкортстанның Бакалы һәм Шаран районнары, төньякта – Сарман һәм Мөслим районнары, көнбатышта һәм көньяк-көнбатышта – Әлмәт, көньякта – Бөгелмә, көньяк-көнчыгышта – Татарстанның Ютазы районнары белән чиктәш. Районның мәйданы - 2143,3 км².

Административ үзәге-Азнакай шәһәре. Республика буйсынуындагы шәһәр. Азнакай муниципаль районында 2 шәһәр һәм 26 авыл җирлеге һәм алар составындагы 76 торак пункт бар. Шәһәр шартларында (Азнакай шәһәре һәм Актүбә ш.т.п) район халкының 74,99% яши.

2.3 Социаль-иқтисади характеристика

Татарстан Республикасының Азнакай муниципаль районы-авыл хужалыгы җитештерү буенча алга киткән нефть районы. Азнакай -Ромашкино нефть ятмасының бер өлеше. Нефть сәнәгатен чыгару, монтажлау, ремонтлау, транспортлау һәм башка ярдәмче эшчәнлек белән шөгыльләнүче берничә предприятие ("Азнакайнефть" нефть-газ табу идарәсе, «Татнефть-АзнакайРемСервис» ЖЧЖ, «Геология» ААЖ, «ННК-ГЕОФИЗИКА» ААЖ, «Азнакай горизонты» ААЖ) тәкъдим итә. Машина төзелеше һәм металл эшкәртү предприятиеләре бар ("Нефтемаш «Азнакай заводы» ААЖ, «Перекрыватель» ААЖ, «Техкомплект» ЖЧЖ). Җиңел сәнәгать предприятиеләре бар («Азнакай киёмнәре» ААЖ, «Киёмнәр» ЖЧЖ).

Авил хужалыгы сәт-ит терлекчеләгенә, умартачылыкка йөз тоту, арыш, арпа, караодай, борчак, көнбагыш, рапс, җитен һәм азык культуралары үстерелә. Азнакай

муниципаль районының агросәнәгать комплексында 3 эре инвестор-«Союз Агро» ЖЧЖ, «Азнакай» агрофирмасы «ЖЧЖ һәм» Август-Мөслим «ЖЧЖ, 4 мөстәкыйль хужалык һәм 65 КФХ эшли. Районның гомуми жир мәйданы 158,6 мең гектар, шулардан 148,2 мең гектар авыл хужалыгы жирләре били, шулардан 114 мең гектар сөрүлек жирләре.

Азнакай муниципаль районының мәгариф сәясәтенең төп бурычы-белем бирүнең заманча сыйфатын тәэмин итү, гармонияле үсеш алган шәхес әзерләү, баланың физик һәм рухи сәламәтлеген саклау һәм ныгыту. Районда 23 балалар бакчасыннан, 23 мәктәптән (шул исәптән 11 - татар телендә белем бирүче), 3 өстәмә белем бирү учреждениесеннән торган мәгариф учреждениеләре челтәре булдырылды. Мәктәпләр һәм балалар бакчалары структурасында 20 филиал эшли. Районда гимназия, 2 мәктәп бар. Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен 2 мәктәп эшли.

Азнакай муниципаль районында һәм Азнакай шәһәрәндә 42 авыл мәдәният йорты, 2 авыл клубы, Азнакай шәһәрәнең Яңа Юл микрорайонында КФҮ, район-шәһәр Мәдәният сарае, Мәдәният үзәге, ис.мәдәният йорты эшли. Ю.А. Гагарин ш.т.п. Актүбә, 33 китапханә, Азнакай туган якны өйрәнү музейе, 3 өстәмә белем бирү учреждениесе, мәдәният үзәге каршындагы «Халыкка кино-видео хезмәтә күрсәтү» бүлгә, автоклуб, агиткультбригада, 18 халык сәнгать ижаты коллективы.

«Азнакай үзек район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе Татарстан Республикасының күп профилле заманча дөвалау-диагностика учреждениесе булып тора, ул район халкын югары квалификацияле стационар һәм сырхауханә ярдәме белән тәэмин итә. Дөвалау учреждениесенең төп бурычы-авыруларны профилактикалауны киңәйтү, медицина ярдәменнән һәркем файдалана алырлык һәм аның сыйфатын яхшырту. Халыкның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту максатында дөвалау-дөвалау учреждениесе эшчәнлегенә заманча диагностика һәм дөвалау ысуллары кертелә. Районда 148 табиб, 523 урта медицина хезмәткәре квалификацияле медицина ярдәме күрсәтә.

2.4 Демографик характеристика

Азнакай муниципаль районының гомуми халкы 01.01.2026 елга-51 910 кеше. шәһәр халкы-38929 кеше, авыл халкы – 12981 кеше.

Халыкның: ир – атлар-24670 кеше; хатын-кызлар-27240 кеше.

Өлкәннәр-40768 кеше, Балигь булмаганнар – 11142 кеше.

Азнакай шәһәре административ үзәгенең гомуми халкы 2026 елның 1 гыйнварына 31127 кеше тәшкил итә, шулардан балигь булмаганнар – 7878 кеше, өлкәннәр – 23249 кеше, шулардан эшкә яраклы яшьтәге өлкәнрәкләр – 7692 кеше.

Демографик күрсәткечләр						
Күрсәткеч, ел ахырына	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Халык саны, барлыгы, кеше, шул исәптән:	58546	56957	56154	55094	53881	51910
ир-атлар	28265	27510	27126	26580	25937	24670
- хатын-кызлар	30281	29447	29028	28514	27944	27240
0 – 18 яшь	12575	12208	12000	11733	11508	11142
өлкән халык	45971	44749	44154	43361	42373	40768
хезмәткә сәләтле яшьтән өлкәнрәк	16575	16319	15685	15088	15423	14633
шәһәр халкы	41751	41248	40941	40545	40091	38929
авыл халкы	16795	15709	15213	14549	13790	12981
Туучылар саны	597	550	472	533	484	336

Үлгәннәр саны	1051	1145	779	854	895	802
---------------	------	------	-----	-----	-----	-----

Демографик сәясәт юнәлеше буенча муниципаль программаның төп бурычларына түбәндәгеләр керә: тудыручанлыкны арттыру, үлемчелекне киметү, хроник булмаган инфекция авыруларының куркынычлык факторлары таралуын киметү, эшче ватандашларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, предприятиеләрне һәм учреждениеләрне корпоратив сәламәтләндерү программаларын эшләүгә һәм кертүгә жәлеп итү, гаилә институтын һәм гаилә кыйммәтләрен ныгыту, авыл торак пунктлары инфраструктурасын үстерү.

2.5 Сәламәт туклану системасын үстерү һәм камилләштерү

Азнакай муниципаль районы территориясендә сәламәт тормыш алып баруны өйдә рухи итеп, сату объектларында сәламәт туклану продуктылары киң ассортиментта тәкъдим ителә, шул исәптән үзе жирле сезонлыктан импортлы экзотикагача үсеш житештерүче яшелчәләр һәм жимешләр һәрвакыт бар. 01.01.2026 ел халәте белән шәһәр һәм район территориясендә 175 продукты кибете үз эшчәнлеген алып бара, аларда сәламәт туклану өчен яшелчәләр һәм жимешләрнең киң сайлауы тәкъдим ителә. «Монетка», «Пятерочка», «Магнит», «Изобилие», «Салам» кебек сәүдә челтәрләре эшчәнлеге киң үсеш алган. Бу челтәрләре жимеш-яшелчә продукциясенең тәүлек бие ирешә белешен конкурентлы бәяләр белән тәмин итә. Азнакай муниципаль районы территориясендә регуляр рәвештә авыл хужалыгы ярмаркалары үткәреләп тора, аларның күпчелек өлешен жимеш-яшелчә продукциясе тәшкит итә. Бу ярмаркалар жирле фермерлар тарафыннан үстертелгән яшелчәләр һәм жимешләрне житештерүчедән турыдан-туры файдалы бәяләр белән сатып алу мөмкинлеге тәкъдим итә. Күчерелмә сәүдәнең социаль әһәмияте югары булып кала. 2025 елда 59 авыл хужалыгы продукциясе ярмаркасы үткәрелгән. Ярминкә сәүдәсе жирле житештерүчеләрнең һәм Россия Федерациясенең башка регионнарыннан житештерүчеләрнең яңа продукциясе белән кулланучыларны тәмин итә.

2.6. Спорт һәм физкультура-сәламәтләндерү инфраструктурасы характеристикасы

Төп юнәлешләрнең берсе – физик культура һәм спортны популярлаштыру һәм үстерү. Азнакай муниципаль районы 334 спорт корылмасына ия, алардан: 161 спорт корылмасы, 24 футбол кыры, 48 спорт залы, 6 йөзү бассейны, 2 чаңгы базасы, 20 ату споры төре өчен корылма, 92 башка спорт корылмасы. Боз спорт сарае ел саен 23300 кешегә якин (шул исәптән СОШ тәрбияләнүчеләре, ир-атлар жыелма командасы). «Дельфин» сәламәтләндерү комплексы ел саен 18253 кешегә якин (шул исәптән СОШ тәрбияләнүчеләре) кабул итә.. «Чатыр-тау Арена» универсаль спорт залы ел саен 69690 кешегә исәпләнгән. (шул исәптән СОШ тәрбияләнүчеләре, жыелма командалар). «Барс» спорткомплексы ел саен 20800 кешегә (шул исәптән СОШ тәрбияләнүчеләре, жыелма командалар) исәпләнгән. Регуляр рәвештә ел бие предприятиеләр, учреждениеләр, район оешмалары хезмәткәрләре һәм вәкилләре белән спорт-күпмелле, сәламәтләндерү чаралары үткәреләп тора. Көн саен физик культура белән шөгыйльләнү өчен инфраструктурага ирешүчәнлек һәм яшел зоналарның якинлыгы халыкның физик активлык дәрәжәсенә уңай йогынты ясый, паркларда йөгерү юллары, велосипед юллары, актив уеннар өчен зоналар, «ачык стадионнар» һәм йорт террасаларында халык бушлай физкультура белән шөгыйльләнә ала. Физик культура-спорт эшчәнлегенең нәтижелелекнең төп күрсәткече – халыкны систематик рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүне каплау, бу бүгенге көндә – 67,2%. «Россия чаңгысы», «Милли кросс», «Тормышка 10000 адым», «Май спорт уеннары», «Бөтенроссия Олимпия көне», «Бөтенроссия физкультурник көне», «Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы «Хезмәткә һәм оборонага әзер». (ГТО) нормативларын тапшыру һәм кабул итү көннәре», сәламәтлеге чикле кешеләр һәм инвалидлар, шулай ук олы яшьтәгеләр арасында физик культура һәм спортны популярлаштыру һәм үстерү буенча зур эш алып барыла. Мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләрендә физик тәрбия эше алып барыла.

3. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, тормышка ашыру сроклары

Программа максатлары, күрсәткечләре һәм көтелә торган нәтижәләренә ирешәү, аларның төпсә - сәламәт тормыш алып баручы гражданныр өлешен арттыру, 2030 елга кадәр төп бурычларны тормышка ашыру һәм чишү юлы белән башкарыла:

- Азнакай муниципаль районы территориясендә жәмгыять сәламәтлеген ныгыту һәм сәламәтлек саклау мохите формалаштыруга юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру;

- Гражданнырны сәламәт тормыш алып баруга мөгълүмландыру һәм мотивацияләндерүне күтәрү (сәламәт тормыш алып баруны популярлаштыруга юнәлдерелгән мөгълүмат-коммуникацион кампанияләр, дәрәс туклануны, зарарлы гадәтләрдән баш тартуны һәм даими физик активлыкны кертәп);

- Халыкны хроник булмаган инфекциян чирләренә (иң элек, хроник булмаган инфекциян чирләренә, шул исәптә йөрәк-кан тамырлары, сулыш органнары, онкологик, шикәр диабетын) вакытында ачыклауга һәм профилактикага мотивацияләндерү һәм халыкны диспансеризациядән узуга, профилактика медицина күзәтүләренә жәлеп итү өчен чараларны тормышка ашыру;

- Установленный тәртиптә профилактик медицина ярдәме (профилактик медицина күзәтүләре, диспансеризация) оештыру;

- Халыкның сәлим тормыш алып бару шартларын булдыру өчен һәм хроник булмаган инфекциян чирләр үсешә факторлары куркынычы һәм профилактикасын киметү өчен (шул исәптә тәмәке тарту, алкоголь һәм наркотик чаралар куллану, дәрәс булмаган туклану, житәрлек физик активлык булмау) халык арасында ведомствоара үзара эшләү механизмын үстерү;

- Гражданнырның сәламәт тормыш алып баруына, актив озак яшәүгә, олы яшьтәгеләр өчен мэдәни-ял һәм ижат чаралары өчен уңайлы, балалар һәм үсмерләр өчен сәламәтләндерү һәм профилактик чаралар, гаиләдә сәламәтлек мэдәнияте һәм сәламәт тормыш алып баруны формалаштыру, күпбалалы гаилә образына кыйммәт юнәлешле булдыру өчен сәламәтлек саклау мохите булдыру;

- Төрле яшь төркемнәре гражданныр өчен сәламәт тормыш алып бару һәм физкультура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыйльләнү мөмкинлеген тәэмин итә торган шартлар булдыру һәм тәзү;

- Халыкның сәлим туклану шартларын булдыру һәм төрле төркемнәр халкының туклану сыйфатын яхшырту буенча чараларны тормышка ашыру;

- Хроник булмаган инфекциян чирләр куркынычы факторлары таралышын киметү, сәламәтлек мәсьәләләрендә мөгълүмландыруны күтәрү һәм эшләүче гражданныр сәламәтлеген ныгыту, предприятиеләрне, учреждениеләренә, коммерцияле булмаган оешмаларны жәмгыять сәламәтлеген ныгыту чараларына жәлеп итү, корпоратив сәламәтлекне ныгыту программаларын эшләү һәм кертү;

Муниципаль программаның төп чараларын тормышка ашыру сроклары 2026 елдан 2030 елга кадәр. Күрсәткечләренә һәм көтелә торган нәтижәләренә исәпләү түбәндәге мөгълүматлардан чыгып алына: «Алкоголь продукциясә (сыраны искә алмыйча) кешә башына тормышка ашырылу» күрсәткечә муниципаль районнар буенча Татарстан Республикасы Дәүләт алкоголь инспекциясенәң мониторингы буенча. 2025 елда бу күрсәткеч Азнакай муниципаль районы буенча - 12,7 л. тәшкил итә һәм Азнакай районы Республика муниципаль берәмлекләр рейтингында 17 урынны алып тора. 2025 ел буена Татарстан буенча иң зур күрсәткеч 22,3 л., иң кечесә - 7,0 л. Татарстан Республикасы дәрәжәсендә халыкның физкультура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыйльләнүчеләр санын күзәтү алып барыла. Бүгенгә көндә район буенча бу күрсәткеч 67,2%ка житә. Күрсәткеч ел саен, расланган методикага туры китереп, исәпләнә. Хроник булмаган инфекциян чирләр куркынычы йогынты факторлары таралышы 2025 елда Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре буенча тәмәке тарту факторы буенча Азнакай муниципаль районында 2,5% тәшкил итә, бу тиешенчә Татарстан Республикасы буенча 3,7% мөгълүматларыннан түбәнрәк. Тәмәке һәм тәмәке әйберләре таралышы күрсәткечә дә халык арасында сораштыру яки анкеталашу үткөрү юлы белән күзәтеләп

тора.

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижелелеген бәяләү ахыргы нәтижеләргә һәм максатлы күрсәткечләргә ирешунә анализлау нигезендә эшләнә һәм программаның һәр календарь елы нәтижеләре буенча һәм гомумән Программа нәтижеләре буенча башкарыла. Программаны гамәлгә ашыру нәтижелә санала, әгәр күрсәткеч 95% ка тигез яки ул аннан югары булса. Чаралар планы Программага Кушымтада тәкъдим ителгән.

«2026 - 2030 елларга Азнакай муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасына кушымта

«2026 - 2030 елларга Азнакай муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту муниципаль программасын гамәлгә ашыру чаралары планы

№	Программа чараларының исеме	Башкаруу вакыты	Жаваплы башкаруучылар	Нәтижә характеристикасы, чараларны үтәү критерийлары	Чараларны гамәлгә ашыру нәтижәлегә максатлы күрсәткечләре					Чыгымнар суммасы һәм финанслау чыганаclarы (мең сумнарда)				
					2026	2027	2028	2029	2030	2026	2027	2028	2029	2030
I. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру чараларын оештыру														
Сәламәт яшәү рәвеше алып баручы граждaннар өлешен арттыру														
1.1	Сәламәт туклануны, хәрәкәт активлыгын һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны да кертеп, халыкның төрле максатчан төркемнәре өчен граждaннарны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләүгә юнәлдерелгән мәгълүмат-коммуникация кампанияләрен оештыру	2026 - 2030	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телерадиокомпаниясе; Азнакай үзәк район хастаханәсе	Сәламәт туклануны, хәрәкәт активлыгын һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны да кертеп, халыкның төрле максатчан төркемнәре өчен граждaннарны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләүгә юнәлдерелгән мәгълүмат-коммуникация кампанияләре саны, берәмлек	12	14	16	18	20	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия				

1.2	Күпсанлы тематик профилактик чаралар үткөрү, шул исэптэн БМО тарафыннан расланган халыкара һәм бөтендөнья даталары календаре белән үтөү, шулай ук авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен яклау буенча региональ тематик чаралар үткөрү Планын гамәлгә ашыру чаралары	2026 - 2030	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телерадиокомпаниясе; Азнакай Үзәк район хастаханәсе	Күпсанлы тематик профилактик чаралар саны, шул исэптэн БМО тарафыннан расланган халыкара һәм бөтендөнья даталары календаре белән үтөү, шулай ук авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен яклау буенча региональ тематик чаралар үткөрү Планын гамәлгә ашыру чаралары, берәмлек	52	52	52	52	52	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
1.3	Мәгълүмати һәм коммуникацион кампанияләр, мәгариф һәм мәгълүмати-агарту программалары үткөрү, гражданның сәламәт яшәү рәвешен алып баруға тәэмин итүен арттырырга юнәлдерелгән, хроник булмаган инфекцион авыруларны профилактикалау;	2026 - 2030	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телерадиокомпаниясе; Азнакай үзәк район хастаханәсе	Сәламәт яшәү рәвеше принциптарын тотучы гражданның өлеше, гражданның сәламәт яшәү рәвешен алып баруға тәэмин итүен арттыру; иртә балалыктан үз сәламәтеңә җавап бирүче карашны формалаштыру	16,6 %	17,4 %	18,1 %	19,2 %	20,5 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	тәмәке тарту, алкоголь куллану, түбән физик активлык, рационсыз туклану кебек төп куркыныч факторларының йогынтысын киметү; диспансеризация һәм профилактик карауларның үз сәламәтеңә җавап бирүче карашның мөһим факторы икәнен белдерү; балалар һәм яшьләр арасында сәламәтлек саклаучы үз-үзен тоту алымнарын формалаштыру, физик культураны һәм сәламәт туклану культураны популярлаштыру									
1.4	Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, шул исәптән сәламәт туклану һәм физик активлык, зарарлы гадәтләрдән баш тарту мәсьәләләре буенча халык өчен басма продукцияне (плакатлар, белешмәләр, листовкалар,	2026 - 2030	«Азнакай Үзек район хастаханәсе», Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе	Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру һәм хроник булмаган инфекцион авыруларны профилактикалау мәсьәләләре буенча басма продукция нөсхәләре тиражы, берәмлек	500	600	700	700	800	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	буклетлар, флайерлар) тиражлау һәм тарату									
1.5	Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре буенча социаль рекламаны учреждениеләр эчендәге мәгълүмат таблоларында, ведомство плазмаларында трансляцияләү	202 6 - 203 0	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча мәгълүмат таблоларында трансляцияләнүче видеоматериаллар саны, берәмлек	30	35	40	45	50	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
1.6	Халыкның сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру стратегиясен, хроник булмаган инфекцион авыруларның профилактикасын, зарарлы гадәтләрне, физик активлыкны һәм сәламәт туклануны пропагандалауны, актив озак яшәүне алга сөрүне гәмәлгә ашыру буенча КЧТ аша мәгълүмати- мәгариф кампанияләре һәм чаралары үткөрү	202 6 - 203 0	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телерадиоко мпаниясе; Азнакай үзәк район хастаханәсе	Халыкның сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру стратегиясен, хроник булмаган инфекцион авыруларның профилактикасын, зарарлы гадәтләрне, физик активлыкны һәм сәламәт туклануны пропагандалауны, актив озак яшәүне алга сөрүне гәмәлгә ашыру буенча басылган материаллар, радио һәм телепередачалар саны, берәмлек	12	12	12	12	12	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

II. Сәламәт муниципаль планлаштыруны үстерү һәм ведомствоара үзара бәйләнеш механизмын үстерү

халыкны саулыклы тормыш рәвешен формалаштыру шартларын булдыруда.

2.1	Азнакай муниципаль районы территориясендә жәмгыять сәламәте ныгыту буенча чараларны гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча Ведоствоара координацион эш төркеме булдыру	202 6 - 203 0	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты	Жәмгыять сәламәте ныгыту буенча чараларны гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча Ведоствоара координацион эш төркеменең утырышлар саны	4	4	4	4	4	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
2.2	Мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау, физик культура һәм спорт, яшьләрнең социаль яклау һәм халыкны социаль хезмәтләндерү учреждениеләре, хокук саклау органнары, аерым гражданнар категорияләре арасында СТР формалаштыру һәм профилактикалау мәсьәләләре буенча ведомствоара семинар-киңәшмәләр һәм "түгәрәк өстәл"ләр уздыру һәм оештыру	202 6 - 203 0	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк район хастаханәсе ГХАТ бүлгеге	СТР формалаштыру һәм профилактикалау мәсьәләләре буенча ведомствоара семинар-киңәшмәләр һәм "түгәрәк өстәл"ләр үткәреү саны	6	8	8	8	8	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
2.3	Халыкны саулыклы тормыш рәвеше алып бару өчен сәламәтлек саклау	202 6 - 203 0	Азнакай муниципаль районы Башкарма	Халыкны саулыклы тормыш рәвеше алып бару өчен сәламәтлек саклау	4	4	4	4	4	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	мохитен муниципаль формалаштыру (йөрешле юллар һәм халык юллары, куркынычсыз яшел зоналар, велосипед юллары, сәламәт туклану продуктларын сату нокталары һ.б.), төрле халык төркемнәренең яш һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алып, яшәүче халыкның СТР алып баруның мотивацион компонентын билгели.		комитеты; Актүбә АМР БК.	мохитен жайландыру чаралары саны						
2.4	Халык арасында сәламәт яшәү рәвешен үстерү мәсьәләләре буенча массакуләм мәгълүмат чаралары, социаль өлкә, мөгариф, мөдәният, сәламәтлек саклау учреждениеләре, авыл хужалыгы предприятиеләре житәкчеләре, ижтимагый һәм социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар, дини	202 6 - 203 0	"Маяк" редакциясе; "АРТ" телерадио компаниясе; Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты ММЧ бүлеге	Сәүдәнең, сәнгатьнең/мөдәниятнең барлык өлкәләре, ижтимагый оешмалар белән сәламәтлекне саклау һәм ныгыту мәсьәләләрендә ММЧ белән хезмәттәшлек итүнең яңа рәвешләрен үстерү турында публикацияләр, радио һәм телетапшырулар саны	6	6	6	6	6	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	<p>конфессиялар белән ведомствоара һәм секторара хезмәттәшлек. Халыкның сәламәтлеген һәм иминлеген ныгыту өчен массакуләм мәгълүмат чаралары, сәүдә, сәнгать/мәдәниятнең барлык өлкәләре, ижтимагый оешмалар белән тармакара мөнәсәбәтләр партнерлығын төзү һәм хезмәттәшлекнең яңа формаларын үстерү.</p>									
2.5	<p>Мәктәп һәм парклар тирәсендә сәламәт туклану зоналарын булдыру чаралары (бу районнарда сәламәт ашанлык кибетләрен урнаштыруны ярдәм итү), сәламәт туклану продуктларын сату өчен майданнарны арттыру, шул исәптән кибетләрдә яшелчә-жимешләр, сәламәт азык-төлек сату проектлары</p>	2026 - 2030	<p>Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге; Мәгариф идарәсе</p>	<p>Сәламәт туклану продуктларын, шул исәптән яшелчә-жимешләрне сатуға юнәлешлеләген иганә итүче сәүдә объектларын күзәтү</p>	20	25	30	35	40	<p>Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия</p>

	өчен икътисади стимулларны тээмин итү һәм яшелчә/жимеш/файдалы продуктларның ижтимагыйлеген саклау.									
2.6	Сәламәт туклануга тугърылыкны стимуллаштыруга юнәлдерелгән чаралар: сәүдә нокталарында сәламәт туклану пирамидасы турында мәгълүмат урнаштыру, жәмәгать ашату учреждениеләрендә сәламәт туклану ашамлыклары турында менюда мәгълүматлы плакатлар урнаштыру, ресторанның һәм кафелар арасында "Сәламәт туклану кафесы" тибындагы исем өчен партнерлык һәм конкурслар үткәру, гражданның сәламәте турында кайгыртучы, рацион туклануга багышланган төрле укыту-мәгълүмат,	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк хастаханәсе; Икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге	Үз территориясендә сәламәт туклану пирамидасы турында мәгълүмат урнаштырган сәүдә объектлары саны, урнаштыру жәмәгать ашату учреждениеләрендә сәламәт туклану ашамлыклары турында менюда мәгълүматлы плакатлар	5	10	15	20	25	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	мотивацион чаралар һ.б.									
2.7	Яшьләр сәясәте өлкәсендә секторара һәм ведомствоара үзара бәйләнеш, проектлар һәм программалар, шул исәптә СТР формалаштыруга юнәлдерелгән яшьләр проектларын ярдәм итү, рухи һәм физик сәламәтлек нигезләре һәм принципларына омтылышта ярдәм итү.	202 6 - 203 0	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе	Яшьләр сәясәте өлкәсендә ведомствоара үзара бәйләнешне гамәлгә ашыруда чаралар саны, проектлар һәм программалар, шул исәптә СТР формалаштыруга юнәлдерелгән яшьләр проектларын ярдәм итү, рухи һәм физик сәламәтлек нигезләре һәм принципларына омтылышта ярдәм итү	2	2	2	2	2	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
III. Тәмәке һәм никотин эченә алган продукция, спиртлы эчемлекләр куллануын киметү чаралары, наркотик чараларны һәм психотроп матдәләрне медицина булмаган куллану.										
3.1	Спирт эченә алган продукцияне сату тәртибен, шул исәптән чикләүләргә	202 6 - 203 0	Азнакай районы буенча Россия ЭЭМ;	Спирт эченә алган продукцияне сату тәртибен, шул исәптән	4	4	4	4	4	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	регламентлаучы федераль һәм республика норматив хокукий актларының үтөлеше буенча контроль-күзәтчелек чаралары продукцияне.		РФның Дәүләт спирт эчемлекләре һәм күзәтү инспекциясен ең территориаль бүлекчәсе	чикләүләрне регламентлаучы федераль һәм республика норматив хокукий актларының үтөлеше буенча тикшерүләр саны продукцияне.						
3.2	Алкоголь продукциясен чиктән тыш куллануны киметү мәсьәләләре буенча социаль өлкә, мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау учреждениеләре белән ведомствоара күп дәрәжәле хезмәттәшлек һәм хезмәттәшлек итү, СОП гаиләләре белән, социаль учасокларда алкоголь һәм алкоголь продукциясен куллануны профилактикалау максатларында профилактик эш алып бару	2026 - 2030	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телерадио компаниясе; Мәдәният идарәсе; Азнакай үзек район хастаханәсе; Яшьләр эшләре һәм туризм буенча идарә; Мәгариф идарәсе, Социаль яклау бүлеге	Алкоголь һәм алкоголь продукциясен куллануны профилактикалау максатында ведомствоара үзара эшләү чаралары саны	2	2	2	2	2	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

3.3	Сәламәт яшәү рәвеше, тәмәке һәм башка никотинлы продукция куллануга, алкогольгә, наркотик чараларны һәм психотроп матдәләрне медицина булмаган куллануга каршы тору мәсьәләләре буенча мәгърифәт чараларын үткәрү, радио һәм телевидение - тапшыруларын (сюжетлар), басмада бастыру	2026 - 2030	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телерадио компаниясе; Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе Азнакай үзәк район хастаханәсе; Яшьләр эшләре һәм туризм буенча идарә; Мәгариф идарәсе Социаль яклау бүлеге	Сәламәт яшәү рәвеше, тәмәке һәм башка никотинлы продукция куллануга, алкогольгә, наркотик чараларны һәм психотроп матдәләрне медицина булмаган куллануга каршы тору мәсьәләләре буенча мәгърифәт чаралары, радио һәм телевидение - тапшырулары (сюжетлар), басмада бастыру саны	4	4	4	4	4	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
3.4	Халык арасында тәмәке һәм башка никотинлы продукция куллануга каршы тору мәсьәләләре буенча федераль һәм республика норматив хокукий актларын, оештыру хатларын һәм методик документларны кертү	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк хастаханәсе	Тәмәке һәм башка никотинлы продукция куллануга каршы тору мәсьәләләре буенча норматив хокукий һәм методик документларны кертү	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

3.5	«Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтене йогынтысыннан һәм тәмәке тарту нәтижәләреннән гражданның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен үтәү буенча контроль һәм күзәтү чаралары	202 6 - 203 0	Россия Эчке эшләр Министрлығының Азнакай районы буенча бүлгеге	«Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтене йогынтысыннан һәм тәмәке тарту нәтижәләреннән гражданның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен үтәү буенча тикшерүләр саны	4	4	4	4	4	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
3.6	Зарарлы гадәтләр һәм бәйлеләкләрне профилактикалау мәсьәләләре буенча ведомствоара «Түгәрәк өстәл»ләр оештыру	202 6 - 203 0	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Зарарлы гадәтләр һәм бәйлеләкләрне профилактикалау мәсьәләләре буенча ведомствоара «Түгәрәк өстәл»ләр саны	2	2	2	2	2	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
3.7	Яшьләргә, эшләүче халыкны анкеталау ысулы белән никотин һәм алкоголь бәйлелеге дәрәжәсен өйрәнү һәм зарарлы гадәтләр һәм бәйлеләкләр проблемасына мөнәсәбәт	202 6 - 203 0	Азнакай үзәк район хастаханәсе; Яшьләр эшләргә һәм туризм буенча идарә	Никотин һәм алкоголь бәйлелеге мәсьәләләре буенча белем дәрәжәсен тикшерү анкеталарын үткөрү саны	4	4	4	4	4	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
3.8	Тәмәке һәм башка никотинлы продукция	202 6 - 203	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Зарарлы гадәтләр һәм бәйлеләкләрне профилактикалау	1	1	1	1	1	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	куллануны, алкогольне, наркотик чараларны һәм психотроп матдәләрне медицина булмаган куллануны профилактикалау мәсьәләләре буенча ижтимагый һәм социаль юнәлешле коммерция булмаган оешмалар белән ведомствоара үзара эшләү	0		мәсьәләләре буенча ижтимагый һәм социаль юнәлешле коммерция булмаган оешмалар белән ведомствоара үзара эшләү утырышлары саны						
3.9	Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, тәмәке тартуны, алкогольизмны, наркоманияне профилактикалау буенча видео роликларны һәм башка агтацион материалларны шөһәрнең дөвәләу учреждениеләрендә, жирле телевидениедә һәм кешеләрнең күп булган урыннарында күрсәтү	2026 - 2030	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Информация таблоларында күрсәтелгән сәламәт яшәү рәвешен пропагандалаучы видео материаллар саны	30	35	40	45	50	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
3.10	Төп төркемнәр арасында ВИЧ-инфекциясе буенча медицина тикшерүенә ирешү	2026 - 2030	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Төп төркемнәр арасында тикшерелгәннәрнең саны	90%	90%	90%	90%	90%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

3.11	Хокук саклау органнары тарафыннан медицина тикшеруенә жибәрелгән затларны ВИЧ-инфекциясе буенча медицина тикшеруенә ирешү	2026 - 2030	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Хокук саклау органнары тарафыннан медицина тикшеруенә жибәрелгән һәм тикшерелгән затларның саны	75%	75%	75%	75%	75%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
------	---	-------------	--------------------------------	---	-----	-----	-----	-----	-----	---

IV. Сәламәтлекне ныгыту һәм эшләүче граждандарны сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивацияләү эшләүче коллективларда, предприятиеләрдә, оешмаларда һәм учреждениеләрдә сәламәтлекне ныгыту программаларын кертү аша.

4.1	Шәһәр һәм район житәкчеләрен, сәүдә-сәнәгать палатасы вәкилләрен, предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең һөнәр оешмалары вәкилләрен җәлеп итеп, аларда катнашу өчен ведомствоара чараларны (утырышлар, түгәрәк өстәлләр, киңәшмәләр) үткөрү эш урынында сәламәтлекне ныгыту корпоратив программаларын кертү һәм тормышка ашыру	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты, Икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге; Предприятие ләр һәм учреждение ләр житәкчеләре; Азнакай үзәк хастаханәсе	Шәһәр һәм район житәкчеләрен, сәүдә-сәнәгать палатасы вәкилләрен, предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең һөнәр оешмалары вәкилләрен җәлеп итеп, аларда катнашу өчен ведомствоара чараларны (утырышлар, түгәрәк өстәлләр, киңәшмәләр) үткөрү саны	2	2	2	2	2	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
-----	--	-------------	--	--	---	---	---	---	---	---

	мәсьәләләре, программаларны тормышка ашыручы эш бирүчеләрне икътисади стимуллаштыру чаралары мәсьәләләре;									
4.2	Организацияләрнең һәм предприятиеләрнең эшчеләре сәламәтлеген ныгыту буенча корпоратив программаларны кертү, алар оештыру, профилактик, сәламәтләндрү, социаль-икътисади һәм башка чаралар комплексларын, эшчеләрнең сәламәтлеген саклау һәм ныгытуга, аларның эш сәләтен һәм тормыш сыйфатын күтәрүгә юнәлтелгән, аларда сәламәт тормыш авызмысы һәм үзен тоту формалаштыру юлы белән, сәламәтлегенә куркыныч китерүче рискны киметү	202 6 - 203 0	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Эшләүчеләрнең сәламәтлеген ныгыту буенча корпоратив программалар саны	10	12	14	16	20	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
4.3	Эшләүче	202	Физик	«Эшкә һәм	8	10	12	15	18	Финанслау каралмаган,

	гражданның физик активлык дәрәжәсен күтәрү өчен шартлар тудыру, шул исәптән эш куәтле яшьтәге гражданның арасында «Эшкә һәм саклануга әзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын кертү чараларын тормышка ашыру	6 - 203 0	культура һәм спорт буенча идарә	саклануга әзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын тапшыруда катнашкан предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең коллективлары саны						чара оештыру характерына ия
4.4	Эш бирүчеләрне эшчеләрнең сәламәтлеген саклау корпоратив программаларын тормышка ашыруга жәлеп итү буенча информацион кампания үткәрү (социаль челтәрләр, массакуләм информация чаралары, стендлардагы информация, сәламәтлек почмакларында һәм б.к.)	202 6 - 203 0	«Майяк» газетасының редакциясе; Азнакай ҮБ	Эш урынында сәламәт тормыш авызмысы, хроник булмаган йогышлы авыруларны профилактикалау мәсьәләләре буенча СМида һәм социаль челтәрләрдә яктыртылган агарту чаралары саны	4	4	4	4	4	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
4.5	Предприятиеләрдә сәламәт тормыш авызмысына, авыруларны профилактикалауга һәм	202 6 - 203 0	Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты; Икътисад,	Эшлөчеләрнең сәламәтлеген ныгыту корпоратив программаларын тормышка ашыруда катнашкан	10	12	14	16	20	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия

	хезмәткәрләрнең эш куркынычсызлыгын арттыруга ярдәм итүче сәламәтлек саклау мохите тудыру		сәнәгать һәм сәүдә бүлеге	предприятиеләр саны						
4.6	Физик активлыкны арттыру һәм хроник булмаган йогышлы авыруларны эш коллективларында киметүгә юнәлтелгән информаций һәм коммуникация кампанияләре үткәреү: «Эшкә жәяү» акциясе - экологик, икътисади һәм сәламәтлек өчен файдалы хәрәкәт итү ысулы; «Эшкә велосипедта» акциясе; «Тулы түшәк белән сулыш алыгыз» акциясе - эш урыннарында тәмәке тартудан баш тарту; «Актив бул - үз урындыгыңнан тор» акциясе - эш урынында производство зарядкалары һәм физкультминуткалар; «Барысы да контроль астында» акциясе - хезмәткәрләрнең эш	2026 - 2030	Азнакай үзек район хастаханәсе	Информация һәм коммуникация кампанияләргә һәм акцияләргә тартылган предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең өлеше	35%	40%	45%	50%	55%	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия

	уриннарында басымны үлчәү һәм башкалар.									
4.7	Эшчеләр арасында тәмәке тартуны һәм никотин эченә кертүче продукцияне куллануны профилактикалау корпоратив программаларын оештыру һәм тормышка ашыру, ХНЗка куркыныч төп факторларның берсе буларак, тәмәке тартучы хезмәткәрләрне ачыклау, аларга тәмәке тартуны жиңүдә һәм табакка бәйлә булуны дөвалауда ярдәм күрсәтүне оештыру, учреждениеләрдә һәм предприятиеләрдә тәмәке төтененнән азат сәламәтлек саклау мохите тудыру. 23.02.2013 № 15-ФЗ «Гражданнарның әйләнә-тирә тәмәке төтене тээсиреннән һәм тәмәке куллану нәтижәләреннән сәламәтлекне саклау	202 6 - 203 0	Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты; Икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге; предприятиеләр һәм учреждениеләр эр житәкчеләре; Азнакай үзәк район хастаханәсе	Тәмәке тарту һәм никотины куллану продукциясе профилактикасы буенча корпоратив программаларны гамәлгә ашыруда катнашучы предприятиеләр саны	10	12	14	16	20	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	турында» Федераль закон таләпләрен күзәтү һәм үтәү буенча контроль чаралары, шулай ук төтенсез мохит формалаштыруны тээмин итүче һәм эш урыннарында тәмәке тартуны профилактикалау корпоратив программаларын тормышка ашыру өчен хокукый база булган тиешле эчке норматив документларны чыгару.									
4.8	Хезмәт сәләтле халыкны спирт эчемлекләре һәм аның суррогатлары, сәламәтлек өчен куркынычлыгы, сәламәтлеккә һәм жәмгыятькә зарарлы тәэсире, спирт эчемлекләрен куллану мотивациясен түбәнәйтү, эшчеләргә ярдәм күрсәтү һәм эш урынында иминлекне тээмин итү, эш урынында спирт	202 6 - 203 0	АМР БК; Икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегә; предприятиел эр һәм учреждениел эр житәкчеләре; Азнакай үзәк район хастаханәсе	Хезмәт сәләтле халык арасында спирт эчемлекләре һәм аның суррогатларын куллану профилактикасы буенча корпоратив программаларны гамәлгә ашыруда катнашучы предприятиеләр саны, шул исәптән эш урынында спирт эчемлекләренә нуль түземлек практикасын кертү	10	12	14	16	20	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	эчемлеклэрэнэ нуль түземлелек практикасын кертү, бу вакытта эш вакытында, оештыру территориясендә яки эш белән бәйле билгеләнгән урыннарда спирт эчемлекләрэн куллану тыела, ягни корпоратив программа хезмәт иминлеген тәмин итү, хезмәткәрләрнең сәламәтен саклау, фаҗигале очракларны булдырмау һәм дисциплинаны саклауга юнәлдерелгән.									
4.9	"Сәламәт туклану һәм эш урыны" юнәлеше буенча корпоратив программаларны кертү, предприятиеләрдә һәм учреждениеләрдә эш урыннарында сәламәт туклану рационына тугърылык өчен майданнар һәм шартлар төзү,	202 6 - 203 0	АМР БК; Икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге; предприятиел эр һәм учреждениел эр житәкчеләре; Азнакай үзәк район хастаханәсе	"Сәламәт туклану һәм эш урыны" юнәлеше буенча корпоратив программаларны гамәлгә ашыруда катнашучы предприятиеләр саны	10	12	14	16	20	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	сәламәт туклану турында хәбәрдарлыкны арттыру, сәламәт ашау гадәтләрен формалаштыруга өйрәтү, эш вакытында сәламәт туклану критерийларына туры килгән ашамлыklar һәм эчемлекләренң киң сайлавын тәкъдим итү.									
4.10	Хезмәткә сәләтле халыкка диспансеризация үткәргәндә ВИЧ-инфекциягә медицина таныклыгы бирү	2026 - 2030	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Үсмерләр халкы диспансеризация үткәргәндә ВИЧ-инфекциягә тикшерелгәннәр өлеше ким түгел	65%	65%	65%	65%	65%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
4.11	Хайваннар белән бәйлә эшчәнлек төрләре буенча затларга зооантропоноз инфекцияләрне вакцинацияләү белән колачлау	2026 - 2030	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Вакцинация белән капланган затлар өлеше ким түгел (%)	95%	95%	95%	95%	95%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
4.12	Талпан энцефалиты буенча эндемик зоналарда булу белән бәйлә эшчәнлек төрләре буенча затларны талпан	2026 - 2030	Азнакай үзәк район хастаханәсе	Вакцинация белән капланган затлар өлеше ким түгел (%)	100%	100%	100%	100%	100%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	энцефалитына каршы вакцинация белән колачлау										
V. Күпшәмә физик культура һәм спортны популярлаштыру һәм үстерү буенча чаралар.											
5.1	Барлык яшь төркемнәре һәм төрле категорияләре, чикләнгән мөмкинлекләре булган затларны да кертәп, халыкны физик культура һәм спорт белән систематик рәвештә шөгыльләнүгә кертүдә эффективлылыкны арттыруга юнәлгән мәгълүмати һәм коммуникация кампанияләре, белешмә һәм мәгълүмати-агарту чаралары һәм акцияләре үткөрү.	202 6 - 203 0	Физик культура һәм спорт идарәсе	Системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче гражданныр өлешен арттыру	68,5 %	70,0 %	71,5 %	73,0 %	75,0 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия	
5.2	"Һәр муниципалитетка - акыллы сәламәтлек маршруты" проектнда катнашу, шул исәптән Бөтенроссия "10 000 адым тормышка" һәм "Йөрү көне"	202 6 - 203 0	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Актүбә ш.т.б.БК; Физик культура һәм	Азнакай муниципаль районының торак пунктларында гражданнырның физик активлыкка, йөрүгә, физкультура һәм спорт белән	2	2	1	1	1	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия	

	акцияләре регион этапларын үткөрү. Азнакай муниципаль районында акыллы сәламәтлек маршрутларын ачу, сәламәтлек маршрутларының эш графикларын һәм сәламәтлек үз-үзен контроль пунктларын формалаштыру һәм катнашучыларны акыллы сәламәтлек маршрутларына жәлеп итү.		спорт идарәсе	шөгыльләнүгә тугърылыгын арттыру өчен акыллы сәламәтлек маршрутларын ачу							
5.3	Халыкны физик культура һәм спорт белән систематик шөгыльләнүгә кертү өчен спорт инфраструктурасын планлаштыру һәм спорт объектларын уртак куллануны оештыру һәм сәламәт яшәү рәвешен тарату.	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты, Физик культура һәм спорт идарәсе	Күпшәмә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүчеләр санын арттыру	68,5 %	70,0 %	71,5 %	73,0 %	75,0 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия	
5.4	Халыкны физик активлык файдасы, үткөрелә торган физкультура һәм спорт чаралары, спорт-күпшәмә чараларында чыгыш нәтижәләре турында хабардарлыгын	2026 - 2030	Физик культура һәм спорт идарәсе; "Маяк" газетасы редакциясе; "АРТ" телекомпания	Халыкның физкультура һәм спорт чаралары, шулай ук сәламәтлекне саклау һәм ныгыту өчен хәрәкәт активлыгы файдасы турында	65%	70%	73%	78%	80%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия	

	арттыру		се	хабардарлыгын арттыру, системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгылләнүче гражданны санын арттыру, аерымча яшьләр.						
5.5	Физик формасына һәм яшкә бәйсез рәвештә ачык һавада физик активлык һәм спорт белән шөгылләнү өчен шартлар төзү, урам тренажёрлары белән спорт майданнарын төзекләндерү (шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр өчен үтә accessible)	2026 - 2030	Физик культура һәм спорт идарәсе	Үз халкының соравын канәгатьләндерү физик мәдәнияте һәм спорт белән шөгылләнү, шул исәптән ЧМС булган кешеләр, спорт инфраструктурасы объектларының халык өчен үтә accessibleлеген арттыру, урам тренажёрлары белән спорт майданнары саны	100%	100%	100%	100%	100%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

VI. Туымлылыкны арттыру, халыкның репродуктив сәламәтен саклау һәм ныгыту, саклау һәм алга жибәрү нигезендә гаилә һәм никах институтын ныгытуга юнәлгән чаралар халык сәламәте, гаилә һәм никах институтын ныгыту саклау һәм алга жибәрү нигезендә традицион гаилә кыйммәтләрен һәм милли традицияләрен саклау һәм алга этәрү нигезендә.

6.1	Ватандашларны яшьләр арасында гаиләгә һәм никахка уңай мөнәсәбәт	2026 - 2030	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ»	Ватанпәрвәрлек һәм патриотизм тәрбияләү чараларында актив	74%	76%	79%	82%	85%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
-----	--	-------------	-----------------------------------	---	-----	-----	-----	-----	-----	---

	<p>тәрбияләү буенча чаралар турында хәбәрдар итү, теркәлгән никахта яшәүче, берничә бала тудыруга һәм тәрбияләүгә юнәлгән уңайлы яшә гаилә образын формалаштыру, аларны тәрбияләү һәм үстерү белән шөгыльләнү традицион гаилә кыйммәтләре системасы нигезендә, җаваплы ата-аналыкны формалаштыру һәм ныгыту</p>		<p>телерадиокомпаниясе; Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе Азнакай үзәк хастаханәсе, Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе; Мәгариф идарәсе Социаль яклау бүлеге</p>	<p>катнашкан яшьләр өлеше, традицион гаилә кыйммәтләренә өстәлгән һәм хөрмәт, өлкән буынга хөрмәт, нык күпбалалы гаиләгә һәм сәламәт гаилә тормышы образына юнәлгән</p>						
6.2	<p>Яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру турында мәгълүмат материалларын «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә һәм КЧМда урнаштыру, шулай ук яшә гаиләләргә психологик, медицина, мәгариф һәм юридик ярдәм системасы, шулай ук яшьләргә һәм күпбалалы гаиләләргә</p>	<p>2026 - 2030</p>	<p>«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телерадиокомпаниясе; Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе Азнакай үзәк хастаханәсе; Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе;</p>	<p>«Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә һәм КЧМдагы мәгълүмат материаллары саны, берәмлек</p>	<p>24</p>	<p>28</p>	<p>30</p>	<p>32</p>	<p>36</p>	<p>Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия</p>

	льготалар һәм субсидияләр системасын үстерү, икенче һәм соңғы балалар тудыруны стимуллаштыру шартларын тудыру, шулай ук гаилә тәрбияләү формаларын үстерү өчен; яшьләр инфраструктурасы һәм клублар базасында яшә гаиләләр өчен проектлар һәм мәктәпләр үстерү турында;		Мәгариф идарәсе Социаль яклау бүлеге; ГХАТ бүлеге							
6.3	«Миңа гомер бүләк ит!» акциясендә катнашу, абортларның медицина, эхлакый һәм этик зыяны, аларның санын киметү, традицион гаилә кыйммәтләрен саклау турында жәмгыятьне хәбәрдер итүгә юнәлгән квалификацияле белгечләрне жәлеп итү. Тугышлыкны арттыру, халыкның репродуктив сәламәтлеген саклау һәм ныгыту,	2026 - 2030	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телерадиокомпаниясе; Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе Азнакай үзәк хастаханәсе; Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе; Физик культура һәм	«Миңа гомер бүләк ит!» Акциясендә катнашучы ватандашлар өлеше, тугышлык күрсәткечләре арту, өзәлгән йөкләлек ешлығы саны кими, репродуктив сәламәтлек саклана, традицион гаилә һәм никах институты ныгый	6,0 %	6,5 %	7,0 %	7,5 %	8,0 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	традицион гаилә кыйммәтләрән һәм милли традицияләрне саклау һәм алга этәрү нигезендә нәсел һәм гаилә институтын ныгыту юнәлешендәге акцияләр һәм чаралар үткөрүдә ведомствоара үзара эшлөшү.		спорт идарәсе; Мәгариф идарәсе Социаль яклау бүлеге							
6.4	Йөкле хатын-кызларны иртә учетка алу, югары риск төркемнәрендә вакытында алып бару һәм диспансеризация чаралары	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе; ; ГХАТ бүлеге	«Д» учетка иртә алынган һәм югары риск төркемнәрендә диспансеризация узган йөклеләрнең өлеше	98,9 %	98,7 %	98,8 %	99,0 %	99,5 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
6.5	Йөклелекнең барлык этапларында иртә туганнарның социаль һәм медицина профилактикасы чаралары, шул исәптән вакытында клиник-лаборатория, инструменталь һәм югары технология тикшеренүләре һәм дөвалау, срочник тудырмаган сәламәт тудырулар санын арттыру чаралары, йөклелек һәм тудыру	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе	Йөклелек агуы катлауланган, иртә тудырган йөклеләрнең өлеше	1,6 %	1,2 %	1,0 %	0,9 %	0,8 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	агуы нәтижәсендә ана һәм бәби үлеми киметү									
6.6	Үсмерләр һәм яшьләр өчен репродуктив сәламәтлеккә төрле факторларның йогынтысы һәм женес тәрбиясе буенча дәрәсләр, чаралар, лекцияләр үткөрү, КЧМны халыкны хәбәрдар итүгә жәлеп итү	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе, Азнакай үзәк хастаханәсе	Женес тәрбиясе программасына жәлеп ителгән үсмерләр саны арту	96 %	97 %	98 %	99 %	100 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
6.7	Репродуктив яшьтәге ир-атларның һәм хатын-кызларның (18дән 49 яшькәчә) репродуктив сәламәтлеген бәяләү буенча диспансеризация, аларның үсешенә тискәре йогынты ясый алуы авыруларның яки халәтләренә билгеләрен ачыклау максатында, шулай ук авырулар үсешенә куркыныч факторлары.	202 6 - 203 0	Азнакай үзәк хастаханәсе	Планлаштырылган саннан репродуктив яшьтәге ир-атларның һәм хатын-кызларның (18дән 49 яшькәчә) репродуктив сәламәтлеген бәяләү буенча узган диспансеризациянең өлеше	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
6.8	Өлкәннәрнең репродуктив	202 6 -	Азнакай үзәк хастаханәсе	Гинеколог тарафыннан һәм	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына

	сәламәтлеге патологиясен башлангыч стадияләрендә иртә ачу, аларның үсешенең куркыныч факторларын билгеләү, шулай ук ачылган авыруларны вакытында дөвәләү һәм реабилитацияләү үткөрү, тугышлыкны арттыру, үсә торган буынның репродуктив потенциалын күтәрү, шулай ук киләчәктә сәламәт буынар тудыруны тәэмин итү максатында, шул исәптән гинеколог һәм уролог тарафыннан тикшерүләр үткөрү.	2030		уролог тарафыннан тикшерүләрне кертеп, медицина профилактик тикшерүләр узган өлкәннәрнең планлаштырылган саннан өлеше						ия
6.9	7 апрель һәм 7 октябрьгә бәйле булган йөклеләр көненә бәйле чаралар, үз эченә алуы - йөклеләр өчен аквааэробика, - йөклеләр өчен сулыш гимнастикасы, - йөклеләр өчен	2026 - 2030	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телерадиокомпаниясе; Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе	Ватанпәрвәрлек һәм патриотизм тәрбияләү чараларында актив катнашкан яшьләр өлеше, традицион гаилә кыйммәтләренә этиллек һәм хөрмәт, өлкән буынга хөрмәт, нык күпбалалы гаиләгә	74%	76%	79%	82%	85%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	сәламәт туклану буенмастер классы, - гаилә фотоссесиясе, - күкрәк белән йөзү, - йөклеләр өчен тудыру буенмастер классы		Азнакай үзәк хастаханәсе;; Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе; Физик культура һәм спорт идарәсе	һәм сәламәт гаилә тормышы образына юнәлгән						
6.10	Гаилә ял итү формаларын һәм гаилә досугын үстерү, гаиләнең әхлакый-эстетик кыйммәтләрен, мәдәни традицияләрне формалаштыру. Даталар һәм бәйрәмнәр чикләрендә чаралар үткөрү: 7 апрель — Бөтендөнья сәламәтлек көне, 15 май — Халыкара гаилә көне, 1 июнь — Балаларны саклауның Халыкара көне, 27 июнь — Бөтенроссия яшьләр көне, 8 июль — Гаилә, мөхәббәт һәм тугрылыкның Бөтенроссия көне, 1 октябрь — Яшьлиләрнең Халыкара көне,	202 6 - 203 0	Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе; Социаль яклау бүлеге; Мәгариф идарәсе	Гаиләнең әхлакый-эстетик кыйммәтләрен, мәдәни һәм милли традицияләрне формалаштыру буенча чаралар саны, истәлекле даталарны үткөрү	8	8	8	8	8	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	Аталар көне, Энилэр көне һәм башкалар									
6.11	Медицина оешмасына женси юл белән йогыштыручы инфекцияләр буенча мөрәжәгать иткән затларны ВИЧ-инфекциягә булган медицина тикшеренүләре күләме	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе	Женси юл белән йогыштыручы инфекцияләр буенча медицина оешмасына мөрәжәгать иткән тикшерелгән затлар өлеше	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
6.12	ВИЧ-инфекцияле йөклеләрне сананың ВИЧ белән инфекцияләүдән саклау химияпрофилактикасы белән каплау	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе;	ВИЧ-инфекцияле йөклеләрне сананың ВИЧ белән инфекцияләүдән саклау химияпрофилактикасы белән каплау	99,6 %	99,6 %	99,6 %	99,6 %	99,6 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
VII. Өлкән буын ватандашларының актив сәламәт озын гомерен формалаштыру һәм озайту, аларның тормыш сыйфатын арттыру буенча чараларны тормышка ашыру аны физкультура-сәламәтләндрү һәм мәдәни-ямьсез эшчәнлеккә, социаль һәм ижади проектларга жәлеп ителә										
7.1	Өлкән буын ватандашларын систематик физик культура дәрәсләренә, сәламәт тормыш образына, үз	2026 - 2030	«Маяк» редакциясе; «АРТ» телерадиокомпаниясе; Мәдәният идарәсе;	Азнакай муниципаль районында өлкән буын ватандашларының гомуми саныннан «Актив озын гомер»	46,0 %	47,7 %	49,5 %	51,2 %	52,6 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	сәламәтлеге хәленә жаваплылыкны һәм диспансеризацияне һәм профилактик тикшерүләрне үткөрү вазыйфасын үз вакытында үтәүгә, мэдәни-ямьсез эшчәнлеккә һәм өлкән буын ватандашларының гомер озынлыгы һәм сыйфатын арттыруга юнәлгән башка чараларга катнашуга жәлеп итү буенча чаралар		Азнакай үзәк хастаханәсе; Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе; Физик культура һәм спорт идарәсе	программасы буенча үткөрелә торган чараларга жәлеп ителгән өлкән буын ватандашлары өлеше						
7.2	Өлкән буын ватандашларын сәламәт тормыш образына, сәламәт туклануны, хәрәкәт активлыгын һәм зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны, шулай ук өлкән буын ватандашларының сәламәт һәм актив тормыш образы, яшьлиләр ассоциацияләнгән авырулары һәм гериатрик синдромнарны профилактикалау һәм дөвәлау турында уңай	2026 - 2030	«Маяк» редакциясе; «АРТ» телерадиокомпаниясе; Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе Азнакай үзәк хастаханәсе; Социаль яклау бүлеге	Өлкән буын ватандашларын сәламәт тормыш образына мотивацияләүгә юнәлгән мөгълүмати кампанияләр саны, берәмлек	12	14	16	18	20	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	тәсәввурны формалаштыруга юнәлгән мәгълүматы-коммуникацион кампанияләрне оештыру									
7.3	Өлкән буын затларын билгеләнгән тәртиптә өлкән халыкның билгеле бер төркемнәрен диспансеризация кысаларында профилактик тикшерүләр һәм диспансерлаштыруны оештыру һәм уздыру	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе	Билгеләнгән тәртиптә өлкән халыкның билгеле бер төркемнәрен диспансеризация кысаларында планланганнан өлкән буын затлары өлеше	100%	100%	100%	100%	100%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
7.4	Өлкән буын ватандашларының авыруларын, гериатрик синдромнарны һәм аларның үсеш риск факторларын иртә ачыклау һәм кисәтү буенча профилактик чараларны камилләштерү	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк хастаханәсе	Олы хезмәт яше ватандашлары өлеше картлык астеник синдромы ачыкланган кешеләр саныннан профилактик тикшерүләр узган, планланган күләмнән	100%	100%	100%	100%	100%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
7.5	Өлкән буын ватандашларының диспансер күзәтүен тормышка ашыру, амбулаторлык һәм стационар	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк	Диспансер күзәтүенә тәкъдим ителгән затлар саныннан диспансер күзәтүе белән капланган 90	96%	97%	98%	99%	100%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	шартларында күрсәтелә торган медицина ярдәме арасында дәвамлылыкны тәэмин итү		хастаханәсе	проценттан ким булмаган олы хезмәт яше ватандашлары күләме						
7.6	Пасциентлар мәктәпләре чикләрендә өлкән буын ватандашларын сәламәт картлык һәм актив озын гомер мәсьәләләре буенча медицина савыктыру дәрәжәсен арттыру һәм мәгърифәтләндерүгә юнәлгән чаралар үткөрү созылмалы йогышсыз авырулар белән актив озын гомер мәктәбе һәм карт пасциент мәктәбе	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк хастаханәсе	Созылмалы йогышсыз авырулар белән булган, диспансер күзәтүендә торган һәм Сәламәтлек мәктәпләрендә укыган затлар өлешен арттыру	50%	55%	60%	65%	70%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
7.7	Авил җирлегендә яшәүче өлкән буын ватандашларын (профилактик тикшерүләр һәм диспансеризацияне каплаганнан тыш) медицина оешмаларына җиткерү оештыруын камилләштерү, федераль бюджет	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк хастаханәсе	65 яшьтән өлкәнрәк һәм мәктәпсез гражданның саны планлаштырылганнан медицина оешмаларына һәм социаль хезмәт күрсәтү оешмаларына федераль бюджет акчасына сатып	100%	100%	100%	100%	100%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	акчасына милли «Демография» проектының «Өлкән буын» федераль проекты рамкасында тормышка ашырылган транспорт чараларын куллану			алынган транспорт чараларын кулланып жибәрелгән күләме «Өлкән буын» федераль илкүләм проекты «Демография» субъектлары өчен						
7.8	Өлкән буын граждандарына медицина ярдәме күрсәтүне оештыруны камилләштерү	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк район хастаханәсе	Геронтологик коекларның саны 10000 халыкка 70 яшь һәм аннан өлкәнрәк яшь төркеме вәкилләре өчен 4,9 берәмлектән ким булмас, берәмлек/10000 халык	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
7.9	Өлкән буын граждандары өчен сәламәт тормыш рәвешен формалаштыру буенча чаралар үткәрү, үз сәламәтлегенә җаваплылык белемнәре буенча акцияләрдә катнашу	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк район хастаханәсе	Өлкән буын граждандарының сәламәт картлау һәм актив озак яшәү мәсьәләләре буенча медицина белеме дәрәжәсен күтәрү чаралары саны, берәмлек	10	12	12	12	12	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
7.10	Өлкән буын граждандары өчен уку-агарту программаларының үзенчәлеген арттыру	2026 - 2030	Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният	«өченче яшь университетлары» уку программаларына кергән һәм укыту	10%	12%	14%	16%	20%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	шартларын тудыру («өченче яшь университетларын» үстерү), өлкән буын гражданның төрле функциональ белем төрләрән формалаштыруга юнәлдерелгән естәмә уку программаларын үстерү (компьютер, финанс, хокук, тел белеме һ.б.)		идарәсе Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе; Социаль яклау бүлеге; Мәгариф идарәсе	узган өлкән буын гражданны санын арттыру						
7.11	Өлкән буын гражданны өчен актив мәдәни-ял күңел ачу эшчәнлеген формалаштыру һәм оештыру: өлкән буын гражданны өчен кызыксынулар буенча түгәрәкләр (клублар) (гамәли сәнгать, кул эше, бию, җырлау, һ.б.)	2026 - 2030	Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе	Өлкән буын вәкилләре өчен мәдәни-ял күңел ачу эшчәнлегенә кергән өлеше	10	12	14	16	20	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
7.12	Өлкән буын гражданны өчен мәдәни чаралар үткөрү	2026 - 2030	Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе	Өлкән буын вәкилләре өчен мәдәни-күпмеңлек чаралар саны, кимендә	4	4	4	4	4	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
7.13	Өлкән буын гражданның физик активлык дәрәжәсен күтәрү	2026 - 2030	Физик культура һәм спорт идарәсе	«Хезмәткә һәм саклануга әзер» Бөтенроссия физкультура-спорт	80 кеше	85 кеше	90 кеше	95 кеше	100 кеше	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	шартларын тудыру, шул исәптән олы яшьтәге гражданның арасында «Хезмәткә һәм саклануга әзер» Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын кертү чараларын үтәү			комплексы нормативларын тапшыруда катнашкан өлкән буын гражданның санын арттыру						
7.14	Өлкән буын гражданның өчен туризмны үстерү буенча чаралар үткөрү, туризм белән шөгыльләнүнең һәм табигатьтә актив ял итүнең уңайлылыгын һәм жәлеп итүчәнлеген арттыру өчен шартлар тудыру	2026 - 2030	Физик культура һәм спорт идарәсе	Туризм буенча дәрәсләргә катнашкан өлкән буын гражданның санын арттыру	60 кеше	65 кеше	70 кеше	80 кеше	90 кеше	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
7.15	«Көмеш» (волонтерлыкны) үстерү, өлкән буын гражданның ихтыярийчылык белән шөгыльләнүгә ярдәм итүнең төрле инструментларын кертү, шулай ук өлкән буын гражданның ярдәм күрсәтә торган ихтыярийчылык (волонтерлык) хәрәкәтләрен үстерү һәм аларга ярдәм	2026 - 2030	Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе Яшьләр эшләре һәм туризм идарәсе	Өлкән буын гражданның (волонтер) отрядлары саны	5	5	5	5	5	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	итү									
7.16	Өлкөн буын гражданнын социальлештерү программаларын гамөлгө ашыруга ММЧны хэбэр итү һәм үзара эшләү, өлкөн буын гражданнының жәмгыять тормышында уңай тәжрибәсен киң тарату	202 6 - 203 0	«Маяк» газетасы редакциясе	ММЧда мәгълүмат материаллары саны, берәмлек	12	14	16	18	20	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
7.17	Хезмәткә яраклы яшътән өлкәнрәк гражданнын, социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында яшәүче хәвәф-хәтәр төркемнәрендәге затларны пневмококк инфекциясенә каршы вакцинация белән колачлау	202 6 - 203 0	Азнакай үзәк хастаханәсе	Хезмәткә сәләтле яшътән өлкәнрәк гражданнының планлаштырылган саныннан пневмококк инфекциясенә каршы вакцинация белән жәлеп ителгән затларның өлеше	95%	95%	95%	95%	95%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
<p>VIII. Балалар һәм үсмерләрдә сәламәт һәм куркынычсыз тормыш рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән сәламәтлек саклаучы уку мохите һәм сәламәтләндерү һәм профилактика чаралары тудыру.</p> <p>Балалар һәм үсмерләрдә сәламәт тормыш рәвешен формалаштыру, сәламәтлек саклауга намуслы карашны өйрәтү һәм тәрбияләү, сәламәтлекне тормыш кыйммәтләре системасының иң мөһим өлеше буларак тәкъдим итү, балалар халкын сәламәт һәм куркынычсыз тормыш рәвеше күнекмәләре һәм нигезләре буенча укуы.</p>										
8.1	Мәктәпкәчә, башлангыч, гомуми һәм урта белем алучы балалар һәм	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	«Мәктәп медицинасы» бүлекләргә проектын уку йортларында гамөлгә ашыру, уку вакытының

	үсмерләрнең сәламәт тормыш рәвеше нигезләре буенча укыту белән капланганлык өлеше.										барлык периодында балалар сәламәтлеген саклауга юнәлдерелгән, укучыларның, аларның эти-әниләренең һәм укытучыларның сәламәт һәм куркынычсыз тормыш рәвеше күнекмәләрен формалаштыру, шулай ук уку йортларында сәламәтлек саклаучы мохит тудыру, заманча сәламәтлек саклау технологияләрен уку оешмаларына кертү (физкультминутка, динамик паузалар, күз гимнастикасы һ.б.).
8.2	Азнакай үзәк хастаханәсе	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе «Мәктәп медицинасы» проектына катнашучы уку йортлары саны	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия	100%	100%	100%	100%	100%	100%	Яшүсмерләрнең зарарлы гадәтләре һәм бәйләнешләре буенча сәламәт тормыш рәвешен пропагандалау буенча сыйныф сәгатьләре һәм дәресләре.
8.3	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Укучыларны зарарлы гадәтләр һәм бәйләлекләренә алдан торучу чаралары белән капларга	100%	100%	100%	100%	100%	100%	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
8.4	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Специалистларның актив катнашуы, инновацион	95%	95%	95%	100%	100%	100%	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия

	«Татарча сөйләшү һәм балача. Килчәк турында диалоглар» проекты сәмәләндә төбәкара һәм муниципаль практик семинарлар үткөрү	0		жиһазларны кертү һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларны физик тәрбияләү өчен куркынычсыз, үстерүче мохит төзү						
8.5	«Россия Бөркетә» мәктәп укучыларының социаль активлыгы программасын тормышка ашыру («Бөркет-спортчы», «Бөркет-эколог» юнәлешләре)	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Башлангыч мәктәп укучыларын «Россия Бөркетә» мәктәп укучыларының социаль активлыгы программасы белән капларга («Бөркет-спортчы», «Бөркет-эколог» юнәлешләре)	100%	100%	100%	100%	100%	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
8.6	Фәнни-гамәли һәм фәнни-тикшеренү экология конференцияләрендә катнашу	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Фәнни-тикшеренү экология конференцияләрен дә катнашучы балалар һәм үсмерләр санын арттыру	44 кеше	50 кеше	55 кеше	60 кеше	65 кеше	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
8.7	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре арасында «SPORT&DANCE» кече Олимпия уеннарын үткөрү	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Физик культураны һәм ижади үсешне популяризацияләү өчен «SPORT&DANCE» кече Олимпия уеннары чаралары белән мәктәпкәчә яшьтәге балаларны капларны киңәйтү	70%	75%	80%	85%	90%	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
8.8	Белем бирү оешмалары	2026 -	Мәгариф идарәсе	Күрсәтү-конкурска катнашучы белем	30%	50%	60%	70%	80%	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына

	арасында сәламәт тормыш рәвеше буенча иң яхшы практикаларны күрсәтү, конкурслар үткөрү	2030		бирү учреждениеләре санын арттыру							ия				
8.9	Белем бирү учреждениеләренең рәсми сайтларында һәм социаль челтәрләрендә сәламәт тормыш рәвеше, зарарлы гадәтләр һәм бәйлелекләрнең алдан торуы, сәламәт туклану, физик активлык һәм спорт файдасы, вакциналау һәм төрле авыруларны алдан тору турында мәгълүмат материаллары урнаштыру	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Балаларның һәм аларның эти-әниләренең СТУ нигезләре, балалар һәм үсмерләрнең сәламәтлеген ныгыту һәм саклау турында мәгълүматландырылу дәрәжәсен күтөрү	75%	80%	85%	90%	95%	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия					
8.10	Белем бирү учреждениеләрендә 7 апрельдәге Бөтендөнья сәламәтлек көненә багышланган күпсанлы чаралар оештыру. Укучылар арасында «Жан сәламәтлеге - тело сәламәтлеге вәгдәсе» плакатлар конкурсын оештыру	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Ел саен 7 апрельдә үткәрелә торган Бөтендөнья сәламәтлек көне чараларына кертелгән балалар һәм үсмерләр санын арттыру	70%	72%	74%	77%	80%	0,0	4,0	4,0	4,0	4,0	
										БТ	БТ	БТ	БТ	БТ	

8.11	<p>Мәктәп этаптарын оештыру һәм муниципаль, республика спорт ярышларында катнашу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - КЭС-баскет; - Россия чабышы; - Картинг; - Чабыш ярышлары; - Мәктәп волейбол лигасы; - Президент ярышлары; - Президент спорт уеннары; - Мәктәп спорт клублары ярышлары; - «Футбол мәктәптә» проекты тормышка ашыру; - Шахмат буенча ярышлар; - Тхэквондо буенча ярышлар; - Зарница 2.0.; - Көзгә кросс; - Май чабышы һәм башкалар. 	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе	Физик культура һәм спорт буенча дәрестәргә йөрүче балалар һәм үсмерләр санын арттыру	79 %	80 %	81%	82%	83 %	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
8.12	<p>Туризм буенча муниципаль ярышларны оештыру һәм республика ярышларында катнашу, физик культура һәм ГТО буенча ВСОШ</p>	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе	Чаралар катнашучылары санын һәм нәтижеләр дәрәжәсен күтәрү	22 %	22 %	23 %	23%	24 %	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия

	олимпиадаларында катнашу									
8.13	Белем бирү учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү учреждениеләре базасында спорт түгәрәкләре һәм бүлекләре оештыру, шул исәптән спорт мәктәпләре тренерларын жәлеп итеп	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе Физик культура һәм спорт идарәсе	Физик культура һәм спорт буенча спорт бүлекләре һәм түгәрәкләренә йөрүче балалар һәм үсмерләр санын арттыру	23 %	24 %	25%	26%	27%	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
8.14	Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы «Хезмәткә һәм саклануга әзер» сәмәлендә нормативларны (тестларны) үтәүне тикшерү үткәрү	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе Физик культура һәм спорт идарәсе	Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы «Хезмәткә һәм саклануга әзер» сәмәлендә нормативларны (тестларны) үтәүдә катнашучы укучылар һәм педагоглар санын арттыру	50%	60 %	61%	62%	65%	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
8.15	Белем бирү учреждениеләрендә психологик яхшылык атналыгын оештыру (көз, яз)	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Психологик яхшылык атналыгы катнашучыларын (балалар, педагоглар, эти-әниләр) каплауны киңәйтү саны	5750 кеше	600 кеше	650 кеше	700 кеше	7100 кеше	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
8.16	Эти-әниләр белән бергә спорт ярышлары, Аталар Советы, «Эти, әни,	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Спорт чараларына кертелгән укучылар, эти-әниләр, әби-	40 кеше	60 кеше	62 кеше	64 кеше	65 кеше	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	мин - спортчы гаилә» чаралары, гаилә шахмат турнирлары һ.б. гомуми белем бирү учреждениеләрендә			бабайлар, дөүләтләр һәм гаилә өгъзалары санын арттыру						
8.17	Гомуми белем бирү учреждениеләрендә (спорт залларын ремонтлау) физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе	Гомуми белем бирү учреждениеләрендә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен уңайлы һәм куркынычсыз мохит тудыру	2	1	1	1	1	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
8.18	Юл-транспорт травматизмы профилактикасы буенча балаларны һәм яшьләрне эшчәнлеккә жәлеп итүгә юнәлгән эш оештыру, шул исәптән яшь хәрәкәт инспекторлары отрядлары, балалар юл-транспорт травматизмы профилактикасы чаралары үткөрү һәм куркынычсыз юлда катнашуны өйрәтү	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе, ЮХИДИ бүлгеге	Юл-транспорт травматизмы профилактикасы буенча эшчәнлеккә капланган балалар һәм үсмерләр санын арттыру	9 %	10%	11%	12%	13 %	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
8.19	Мәглүмәтлелек һәм ОВЗ булган укучылар өчен инклюзив белем бирүнең универсаль киртәсез мохите	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе	Мәглүмәтлелек һәм ОВЗ булган укучылар өчен белем бирү мохитең куркынычсызлыгы һәм ирешүчәнлеген	2	2	2	2	2	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	тудыру			тээмин итү						
8.20	Язгы сәламәтлөндөрү кампаниясен оештыру, гомуми белем бирү учреждениеләре базасында көндөзгә лагерьлар оештыру, балалар һәм үсмерләр арасында сәламәт тормыш рәвешен пропагандалау чаралары үткөрү, шул исәптән ташлавык ял итү балалар лагерьларына лекцияләр һәм сәламәтлек саклау акцияләре белән чыгышлар	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе	Балалар һәм үсмерләрнең мәгълүмәтлелеген арттыру, шулай ук сәламәтлек саклау нигезләре, сәламәтлекне ныгыту һәм саклау, язгы сәламәтлөндөрү чорында куркынычсыз торыш кагыйдәләре турында балаларны өйрәтү дә үз эченә ала	70%	75%	80%	85%	90%	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
8.21	Мәктәпкәчә ял итү лагерьларында профиль отрядларын оештыру: - ЮИД отрядлары; -Физкультура-спорт отрядлары; -Эко-отрядлар	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе	Мәктәпкәчә лагерьларда профиль отрядларын ел саен оештыру, районның белем бирү оешмалары өлеше	54%	60%	60%	70%	70%	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
8.22	Белем бирү оешмалары укучыларын рацион ашату белән тээмин итү	202 6 - 203 0	Мәгариф идарәсе	Гомуми белем бирү учреждениеләрендә көнлек менюнең тип менюга туры килүе	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

8.23	Балаларны һәм яшүсмерләрне сәламәт туклануга мотивацияләү, сәламәт яшәү рәвешенең мөһим өлеше буларак мәктәп укучыларында дәрәс сәламәт туклану культурасы нигезләре турында мәгълүмат бирү һәм хәбәрдарлыкны арттыру	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Сәламәт рацион ашату кагыйдәләре буенча укыткан балалар һәм үсмерләр өлеше	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
8.24	Белем бирү учреждениеләре рәсми сайтларында һәм социаль челтәрләрендә вакцинапрофилактика буенча мәгълүмат материалнары, инфографика урнаштыру, «Сәламәт гаилә - сәламәт бала» атана жыеннарында вакцинапрофилактика мәсьәләләрен яктырту, төрле йогышлы авыруларны вакциналау һәм профилактикалау буенча сәламәтлек дәрәсләре һәм сыйныф сәгатьләре	2026 - 2030	Мәгариф идарәсе	Вакцинапрофилактика мәсьәләләре буенча белем бирү учреждениеләре укучылары һәм аларның ата-аналарының мәгълүмәтле һәм өйрәтелгән өлеше	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	үткөрү, шөһөр һәм район белем бирү оешмаларында мәгълүмат стендлары һәм сәламәтлек почмакларын рәсмиләштерү									
МХО катнашучылары һәм аларның гаилә әгъзалары адаптациясе һәм реабилитациясе буенча чаралар, шул исәптән медицина, психологик һәм социаль ярдәм, социомәдәният реабилитациясе, профорентация, адреслы ярдәм күрсәтү һәм МХО катнашучылары һәм аларның гаилә әгъзаларына социаль ярдәм күрсәтү.										
9.1	МХО катнашучылары өчен гаиләләр белән Ыкелгасы буенча йөзү	2026 - 2030	Яшьләр эшләре һәм спорт буенча идарә	Сәламәтлекне ныгыту, МХО катнашучылары гаиләләренә ярдәм күрсәтү һәм МХО катнашучыларының тыныч тормышка адаптациясе, сан	25 кеше	25 кеше	25 кеше	25 кеше	25 кеше	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
9.2	Балаларның ял итүе (МХО катнашучылары балалары өчен каникул чорында юллар бирү)	2026 - 2030	Яшьләр эшләре һәм туризм буенча идарә; «МЦ» МБУ	Сәламәтлекне ныгыту, сәламәт тормыш рәвеше күнекмәләрен үстерү, сан	40 кеше	40 кеше	40 кеше	40 кеше	40 кеше	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
9.3	МХО гаиләләре әгъзалары белән эчке һәм тышкы ресурсларны табу, үз-үзен тикшерү техникаларын өйрәтү, аутоагрессив халәтләрне	2026 - 2030	Мәктәп психологлары һәм «Гармония»	Үзенчәлеклелекне киметү, дөньяга уңай караш формалаштыру, сан	20 кеше	25 кеше	50 кеше	55 кеше	60 кеше	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	профилактикалау буенча тренинглр үткөрү.									
9.4	Профориентацион консультацияләр үткөрү, сыйныф сэгательләре, экскурсияләр.	202 6- 203 0	Гомуми белем бирү учреждение ләре	МХО гаиләләре балаларын профориентацион эш белән каплаган өлеше, %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
9.5	МХО гаиләләре балалары өчен ике ашаулы бушлай ашату оештыру	202 6- 203 0	Гомуми белем бирү учреждение ләре	МХО гаиләләре балаларын бушлай ашату белән каплаган өлеше, %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
9.6	Мәктәпкәчә учреждениеләрдә балаларга карау һәм күзәтү өчен түләүдән азат итү	202 6- 203 0	Мәктәпкәчә белем бирү учреждение ләре	Гаиләләргә ярдәм чаралары тәкъдим итү, каплаган %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
9.7	Махсус хәрби операция катнашучылары белән очрашу кичәләре, әниләр, хатыннар һәм балалар белән гаилә кичәләре, ижади оста-сыйныфлары, жәмәгать активлығы үсеше, иганә акцияләрендә, ватанпәрвәрлек чараларында һәм волонтёрлык эшчәнлегендә катнашу аша	202 6- 203 0	Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе	Очрашулар үткөрү ешлыгы төбөрдә 1 тапкыр; ижади һәм ял чаралары үткөрү. Чакырылганнарның гомуми саныннан чараларда катнашкан гаиләләр өлеше %	25%	25%	25%	25%	25%	Финслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

	тормыш сыйфатын күтөрү, хәрби хезмәткәр гаиләләренәң уңай имиджын формалаштыруга һәм граждан позициясен ныгытуга ярдәм итә торган ял чараларын оештыру.									
9.8	«Каһарман хатыны» фото проектын гамәлгә ашыру, хәрби хезмәткәр гаиләләренә ярдәм күрсәтүне аңлату, тарихлар һәм тәҗрибәне саклау, шулай ук жәмгыятьнең каһарманнар гаиләләре белән очрашкан авырлыктар һәм сынауларга игътибарын жәлеп итүгә юнәлгән. Фото проекты нәтижәсендә бердәмлек, рух көче һәм хәрби хезмәткәр гаиләләренә ярдәм символы булган күргәзмә үткөрү.	202 6- 203 0	Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе	Билгеле сандагы хатын-кызларның (хәрби хезмәтчеләрнең хатыны, әнисе, апасы) һәм волонтерларның катнашуы һәм ярдәме. Катнашучылар саны - 10 һәм күбрәк, волонтерлар саны 5 һәм күбрәк, фотосурәтләр саны якынча 50. Фотокүргәзмәләр саны, ким дигәндә	1	1	1	1	1	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия

9.9	Азнакай муниципаль районының мәдәният-ял учреждениеләрендә клуб формацияләренә йөрү	202 6- 203 0	Азнакай шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе	Үлешен арттыру халыкның, мөләззәм мәдәният учреждениеләренә йөрүчеләрнең һәм клуб формацияләрендә катнашучыларның, клуб формацияләре катнашучылары саны ким дигәндә	5	5	5	10	10	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
9.10	Азнакай шәһәрендәге «Чатыр-тау Арена» Универсаль спорт залы базасында Актив озак яшәү Үзәгенең тренажёр залы хезмәтләрен инвентарь белән тәкъдим итү – бу төркем өчен махсус тренажёрлар: антигравитацион юл, тигезлекне саклау платформасы, күпфункциональ тренажёр, йөгерү юллары, аяк, кул һәм арка өчен тренажёрлар. Инструктор белән төркем һәм шәхси дәресләр	202 6- 203 0	Физик культура һәм спорт буенча идарә; «Лидер» СШ МБУ ДО	МХО катнашучыларына физик культура һәм спорт буенча дәресләргә керү мөмкинлеген тәэмин итү, саны ким дигәндә	50 кеше	60 кеш е	70 кеш е	80 кеш е	100 кеш е	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия

9.11	<p>Азнакай шөһөрдөгө «Дельфин» Су-сәләмәтлөндөрү комплексында чиклөнгөн мөмкинлекле кешелөрне суга төшерү жиһазлары булган ябык бассейнны ирекле йөзү өчен хезмәтләр күрсәтү. Тренер белән төркем дәресләре.</p>	202 6- 203 0	Физик культура һәм спорт буенча идарә; «Лидер» СШ МБУ ДО	МХО катнашучыларына физик культура һәм спорт буенча дәресләргә керү мөмкинлеген тәмин итү, саны ким дигөндө	50 кеше	60 кеш е	70 кеш е	80 кеш е	100 кеш е	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
9.12	<p>Азнакай районы өстәмә белем спорт учреждениеләре тарафыннан мобилизациялөнгөн хезмәтчеләрнең һәм МХО буенча контрактлы хезмәтчеләрнең гаилә әгъзаларына бушлай хезмәтләр күрсәтү:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Чана прокаты – Азнакай шөһөре Чана базасы; • Чана прокаты – Актүбә ш.т.б.. Мобиль чана базасы; • Ирекле йөзү (ябык 	202 6- 203 0	Физик культура һәм спорт буенча идарә; «Лидер» СШ МБУ ДО, АМРның «Юбилейный» СШ МБУ ДО, «Сокол» СШ МБУ ДО, Актүбә пгт. «Барс» СШ МБУ ДО	МХО катнашучыларына һәм аларның гаилә әгъзаларына физик культура һәм спорт буенча дәресләргә керү мөмкинлеген тәмин итү, саны ким дигөндө	50 кеше	60 кеш е	70 кеш е	80 кеш е	100 кеш е	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия

	бассейн) – Азнакай шәһәре «Дельфин» Су-сәламәтләндрү комплексы; • Жәйге вакытта ачык бассейнга йөрү; • Коньки прокаты – Азнакай шәһәре Боз спорт сарае; • Тренажёр заллары – Азнакай шәһәре «Чатыр-тау Арена» УСЗ, Актүбә пгт. «Барс» Спорткомплексы.									
9.13	Азнакай шәһәрендәге «Чатыр-тау Арена» Универсаль спорт залы базасында Актив озак яшәү Үзәгенең тренажёр залы хезмәтләрен инвентарь белән тәкъдим итү – бу төркем өчен махсус тренажёрлар: антигравитацион юл, тигезлекне саклау платформасы, күпфункциональ тренажёр, йөгерү юллары, аяк, кул һәм арка өчен	202 6- 203 0	«УФКиС» МКУ, «Лидер» СШ МБУ ДО	МХО катнашучыларына физик культура һәм спорт буенча дәрәсләргә керү мөмкинлеген тәэмин итү, саны ким дигәндә	50 кеше	60 кеш е	70 кеш е	80 кеш е	100 кеш е	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия

	тренажёрлар. Инструктор белән төркем һәм шәхси дәресләр									
9.14	МХО катнашучыларының гаилә әгъзаларын, МХО инвалидларын өйгә социаль хезмәт күрсәтүгә кабул итү мәсьәләләре буенча консультацияләр	202 6- 203 0	Социаль яклау бүлеге, «Омет» КЦСОН	МХО катнашучыларының гаилә әгъзаларын, МХО инвалидларын өйгә социаль хезмәт күрсәтүгә кабул итү мәсьәләләре буенча консультацияләр алганнарның өлеше мохтажлар саныннан	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
9.15	МХО катнашучыларын һәм аларның гаилә әгъзаларын искә алу даталарына бәйләнгән район, республика чараларында катнашуға жәлеп итү.	202 6- 203 0	Социаль яклау бүлеге; «Өмет» КЦСОН	МХО катнашучылары һәм аларның гаилә әгъзалары чакырылган искә алу даталарына бәйләнгән чаралар саны	4	4	4	4	4	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия
Х. Гражданнарның сәламәтлеген ныгытуга, куркынычлык факторларын ачыклауга юнәлгән чаралар хроник йогышсыз авырулар үсеше, авыручанлык һәм үлчәнлекне киметү, җаваплылык тәрбияләү сәламәтлеккә карата һәм профилактик чараларга тугрылыкны арттыру.										
10.1	Халыкны сәламәтлекне саклау һәм ныгыту мәсьәләләре буенча мәгълүматландыру ы,	202 6 - 203 0	«Маяк» газетасы редакциясе; «АРТ» телекомпания се;	СМИда халыкны сәламәтлекне саклау һәм ныгыту мәсьәләләре буенча мәгълүматландыру	12	14	16	18	20	Финанслау каралмаган, чара оештыру характерына ия

	диспансеризациягә, профилактик медицина тикшерүләрәнә һәм диспансеризациягә тугрылыкны арттыруга, хроник йогышсыз авыруларның куркыныч факторларын иртә ачыклауга юнәлгән чаралар комплексы.		Азнакай үзәк хастаханәсе	ны, диспансеризациягә, профилактик медицина тикшерүләрәнә һәм диспансеризациягә тугрылыкны арттыруга юнәлгән мәгълүмат материаллары саны, берәмлек							
10.2	Билгеләнгән тәртиптә өлкәннәр һәм балалар халкына профилактик медицина тикшерүләрән һәм диспансеризацияне оештыру һәм үткөрү	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе	Планлаштырылганн ан өлкәннәр һәм балалар халкына профилактик медицина тикшерүләре һәм диспансеризация үткөрүнең саны һәм охваты, билгеләнгән тәртиптә	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия
10.3	Сәламәт яшәү рәвеше алып бару буенча индивидуаль программалар булдырып, шул исәптән эшнең күчмә ысулларын кулланып, хроник йогышсыз авырулар үсеше куркынычы факторларына ия гражданның диспансер күзәтүен оештыру һәм үткөрү	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе	Саклап карау медицина тикшерүләре һәм диспансеризациялә үнең зурлыгы һәм кайтарылмалылыгы өлкән һәм балалар халкына билгеләнгән тәртиптә	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия

10.4	Халыкның ВИЧ-инфекциясенә медицина тикшерүенә ирешү	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе	Халыкның ВИЧ-инфекциясенә медицина тикшерүенә ирешү саны, кәми түгел	35%	36%	37%	38%	39%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия				
10.5	Туберкулезны ачыклау максатларында диспансер күзәтүе, профилактик медицина тикшерүе астында торучы ВИЧ-инфекцияле затларны колачлау	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе	Туберкулезны ачу максатында профилактик медицина тикшерүләре аша капланган ВИЧ-инфекцияле затлар өлеше (%), элеккеге диспансеризациядә н кәми түгел	90%	90%	90%	90%	90%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия				
10.6	Югары куркыныч төркемнәрендә халыкны гриппка каршы вакцинацияләү	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе	Югары куркыныч төркемнәрендәге гриппка каршы вакцинацияләнгән затлар өлеше, кәми түгел	75%	75%	75%	75%	75%	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия				
10.7	Вакцинопрофилактика мөһимләре буенча халыкка мәгълүмат җиткерү, вакцинопрофилактикага бирелгәнлекне формалаштыру максатында халыкның төрле төркемнәре өчен агару чаралары үткерү	2026 - 2030	Азнакай үзәк хастаханәсе	Вакцинацияпрофилактикага тугърылык формалаштыру максатында төрле халык төркемнәре өчен агару чаралары саны	4	4	4	4	4	Финанслау таләп ителми, чара оештыру характерына ия				
10.8	Гемодиализ сеансларын үтәү өчен авыруларны	2026 - 2030	Азнакай муниципаль Башкарма	Гемодиализ сеансларын үтәү өчен авыруларны	100%	100%	100%	100%	100%	588,4 МБ	588,4 МБ	588,4 МБ	0,0 МБ	0,0 МБ

	ташу өчен транспорт хезмәтләрен оештыру:	0	комитеты; Азнакай үзәк хастаханәсе	ташу өчен транспорт хезмәтләре белән тәэмин ителеше: - Актүбә ш.т.б. һәм авыл жирлекләреннән Азнакай шәһәрәнә										
10.9	Табиб кадрларын әзерләүнең республика программалары нигезендә районның дөвалау-профилактика учреждениеләрен табиб кадрлары белән тәэмин итүне яхшырту: «максатчан программа» буенча (студентларны медицина вузында укыту)	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты; Азнакай үзәк хастаханәсе	Районның дөвалау-профилактик учреждениеләрендәге табиб кадрларын тәэмин итүнең республика программалары буенча табиб кадрларын әзерләү программаларына туры китереп өлеше: «максатлы программа» кысаларында (ел саен медицина ЮЮЗында студентларны укыту) билгеләнгәннән	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	112,5 МБ	112,5 МБ	112,5 МБ	0,0 МБ	0,0 МБ
10.10	Мәктәптәге йортлардагы һәм гомуми миләктәге торак бүлмәләрне инвалидларның ихтыяжларына (иркенлегенә) яраклаштыру буенча эшләр үтәү	2026 - 2030	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты	Мәктәптәге йортлардагы һәм гомуми миләктәге торак бүлмәләрне инвалидларның ихтыяжларына (иркенлегенә) яраклаштыру буенча үтәлгән	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	35,7 МБ	0,0 МБ	0,0 МБ	0,0 ЖБ	0,0 ЖБ

	(пандуслар төзү)			эшләрнең билгеләнгәннән елеше											
										МБ	736,6	700,9	700,9	0,0	0,0
										БТ	0,0	4,0	4,0	4,0	4,0
										РБ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
										Барлығы	736,6	704,9	704,9	4,0	4,0

Файдаланылган кыскартылмалар исемлеге:

АМР ИК - Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты;

АМР БК – Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре Башкарма комитеты;

АМР АЖ - Азнакай муниципаль районы авыл жирлекләре;

ГХАТ бүлгеге – Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының граждан хәленең актларын теркәү бүлгеге;

Азнакай үзәк хастаханәсе - «Азнакай үзәк хастаханәсе» ;

Мәдәният идарәсе - «Азнакай муниципаль районы мәдәният идарәсе» ;

Физик культура һәм спорт идарәсе - «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының физик культура һәм спорт идарәсе» БМУ;

Белем бирү идарәсе - «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының белем бирү идарәсе» БМУ;

Яшьләр эшләре һәм туризм буенча идарә - «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм туризм буенча идарәсе» БМУ;

«Маяк» газетасы редакциясе - «ТАТМЕДИА» АЖ «Маяк» газетасы редакциясе филиалы;

«АРТ» телерадиокомпаниясе - «Азнакай радио һәм телевидениесе» телерадиокомпаниясе ЖЧЖ;

ЖБ – жирле бюджет;

РБ – республика бюджеты.

БТ – бюджеттан тыш акча;

ФБ – федераль бюджет;

Социаль яклау бүлгеге - Татарстан Республикасы Хезмәт һәм социаль яклау министрлыгының Азнакай муниципаль районындагы социаль яклау бүлгеге;

«Өмет» - Татарстан Республикасы хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Азнакай муниципаль районындагы «Өмет» халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге дәүләт автоном социаль хезмәт күрсәтү учреждениесе

ГИБДД –ЮХИДИ бүлгеге